

Gminny Program Rewitalizacji
Miasta Puławy do roku 2030
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw
Gospodarczych DELTA PARTNER

Miasto Puławy

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
Podstawa prawna	4
Charakterystyka miasta	5
2. Diagnoza obszaru zdegradowanego	6
Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	6
Charakterystyka obszarów porównawczych	7
Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	9
Wskaźniki społeczne	12
Wskaźniki gospodarcze	28
Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne	32
Wskaźniki środowiskowe	44
Wskaźniki techniczne	48
3. Podsumowanie	56
4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	63
Spis tabel i map	70

1. Wprowadzenie

Podstawa prawna

Delimitacja służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście Puławy została opracowana w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28). Zgodnie z wytycznymi ustawodawcy dokument stanowi analizę zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zmierzającą do wyodrębnienia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Według Art. 2 ust. 1 wskazanej ustawy: „**Rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”. Przez interesariuszy rewitalizacji rozumie się przede wszystkim mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale także podmioty gospodarcze, organizacje społeczne i grupy nieformalne, czy jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.

Art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2021 poz. 485) wskazuje, że pod pojęciem **obszaru zdegradowanego** należy rozumieć: *obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.*

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację – to obszar rewitalizacji.

W niniejszym dokumencie przedstawiono analizę sytuacji wyjściowej w oparciu o katalog wskaźników przedstawiony w rozdziale pt. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego. Przedstawione wskaźniki są kryteriami delimitacji obszaru zdegradowanego.

Charakterystyka miasta

Puławy to miasto położone w zachodniej części województwa lubelskiego, przy granicy z województwem mazowieckim, w odległości około 115 km od stolicy kraju i 45 km od Lublina. Jest siedzibą administracyjną powiatu puławskiego. Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego miasto jest zamieszkiwane przez ponad 45 tys. osób. Pod względem geograficznym miasto leży na Nizinie Mazowieckiej nad rzeką Wisłą. Puławy wyróżnia bogactwo zasobów przyrodniczych – grunty leśne zajmują około połowę powierzchni miasta. Puławy leżą w obrębie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego i obszarów Natura 2000.

Puławy są ważnym ośrodkiem przemysłowym, naukowym i kulturalnym w województwie lubelskim. Gospodarczo miasto cechuje silna dominacja przemysłu, przede wszystkim podmiotu wiodącego jakim jest Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” SA., który jest największym pracodawcą w regionie (w 2020 r. zakłady zatrudniały 3,5 tys. osób w samych Puławach). Ponadto na terenie miasta zlokalizowanych jest aż 5 instytutów badawczych takich jak: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Ośrodek Diagnostyki i Zwalczania Zagrożeń Biologicznych, Instytut Nowych Syntezy Chemicznych, Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach – oddział Pszczelnictwa w Puławach. Taka koncentracja ośrodków badawczych wyróżnia Puławy w skali kraju.

Miasto jest zróżnicowane pod względem funkcjonalno-przestrzennym. W centrum miasta dominuje zabudowa mieszkalna, wielorodzinna. W części południowej przeważa zabudowa jednorodzinna, natomiast w północnej i zachodniej części miasta znajduje się strefa przemysłowa, zajmowana m.in. przez zakłady należące do Grupy Azoty. Część przemysłową i usługowo-mieszkalną oddziela większy kompleks leśny – lasy porastają także północną część miasta i południowo-wschodnią. Problemem miasta w sferze przestrzennej jest m.in. brak jasno zdefiniowanego centrum.

Puławy stanowią istotny węzeł komunikacyjny – przez miasto przebiega szlak tranzytowy przez Polskę do Niemiec i na Ukrainę. Ponadto przez miasto przebiega droga krajowa nr 12 (planowana droga szybkiego ruchu S12), drogi wojewódzkie nr 801, 824, 874. Niedaleko miasta biegnie droga szybkiego ruchu S17. Ponadto Puławy przecina linia kolejowa nr 7 relacji Warszawa-Lublin-Dorohusk. Uzupełnieniem sieci komunikacyjnej są ścieżki rowerowe, których długość wynosi obecnie około 42 km.

Miasto posiada bogatą historię i zasoby dziedzictwa kulturowego (w tym zabytki), a także rozwiniętą ofertę kulturalno-sportową. Turystyczne centrum Puław stanowi Zespół Rezydencyjny Książąt Czartoryskich, który został uznany za Pomnik Historii – zabytek o szczególnym znaczeniu na kultury. Ze względu na te cechy i malownicze położenie miasto ma potencjał do rozwoju turystyki.

2. Diagnoza obszaru zdegradowanego

Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Opracowanie gminnego programu rewitalizacji ma na celu zidentyfikowanie obszarów, na których koncentrują się negatywne zjawiska, po to, by móc podjąć skuteczne działania przyczyniające się do wyprowadzenia tych obszarów ze stanu kryzysowego oraz umożliwiające prowadzenie zaplanowanej interwencji rozwojowej.

2

Pierwszym etapem prac było przeprowadzenie analizy tzw. danych zastanych, która opiera się na pozyskaniu rzetelnych i przydatnych z punktu widzenia opracowania materiałów oraz danych statystycznych, a następnie poddania ich analizie oraz interpretacji. Obszary deficytowe zostały wyznaczone z uwzględnieniem zmiennych przede wszystkim z zakresu sfery społecznej, a w następnej kolejności zmiennych pozaspółecznych, tj. ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Delimitacja przeprowadzona w ramach opracowywania niniejszego dokumentu obejmowała następujące etapy:

1	Podzielenie terenu miasta na mniejsze jednostki (obszary porównawcze).
2	Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.
3	Szczegółowa analiza wskaźnikowa w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe) – pozwoliło to na wskazanie obszarów o szczególnym nasileniu i koncentracji problemów społecznych (wykorzystana metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Miasta Puławy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach, Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach i Komendy Policji w Puławach.
4	Normalizację danych zastanych, dokonanie standaryzacji, a następnie opracowanie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej.
5	Analiza obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspółecznej. Analiza czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych obejmuje przedstawienie poszczególnych zmiennych w skali ilościowej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
6	Wskazanie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania – w wymiarze społecznym i tzw. pozaspółecznym.
7	Zidentyfikowanie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego obligatoryjne wskaźniki dotyczące powierzchni – maksymalnie 20% powierzchni miasta – oraz ludności – maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących miasto.

Charakterystyka obszarów porównawczych

W ramach prowadzonych prac posłużono się podziałem na jednostki porównawcze i wyróżniono 19 obszarów, które poddane zostały dalszej analizie. Podział obszaru miasta na jednostki urbanistyczne z uwzględnieniem powierzchni oraz liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

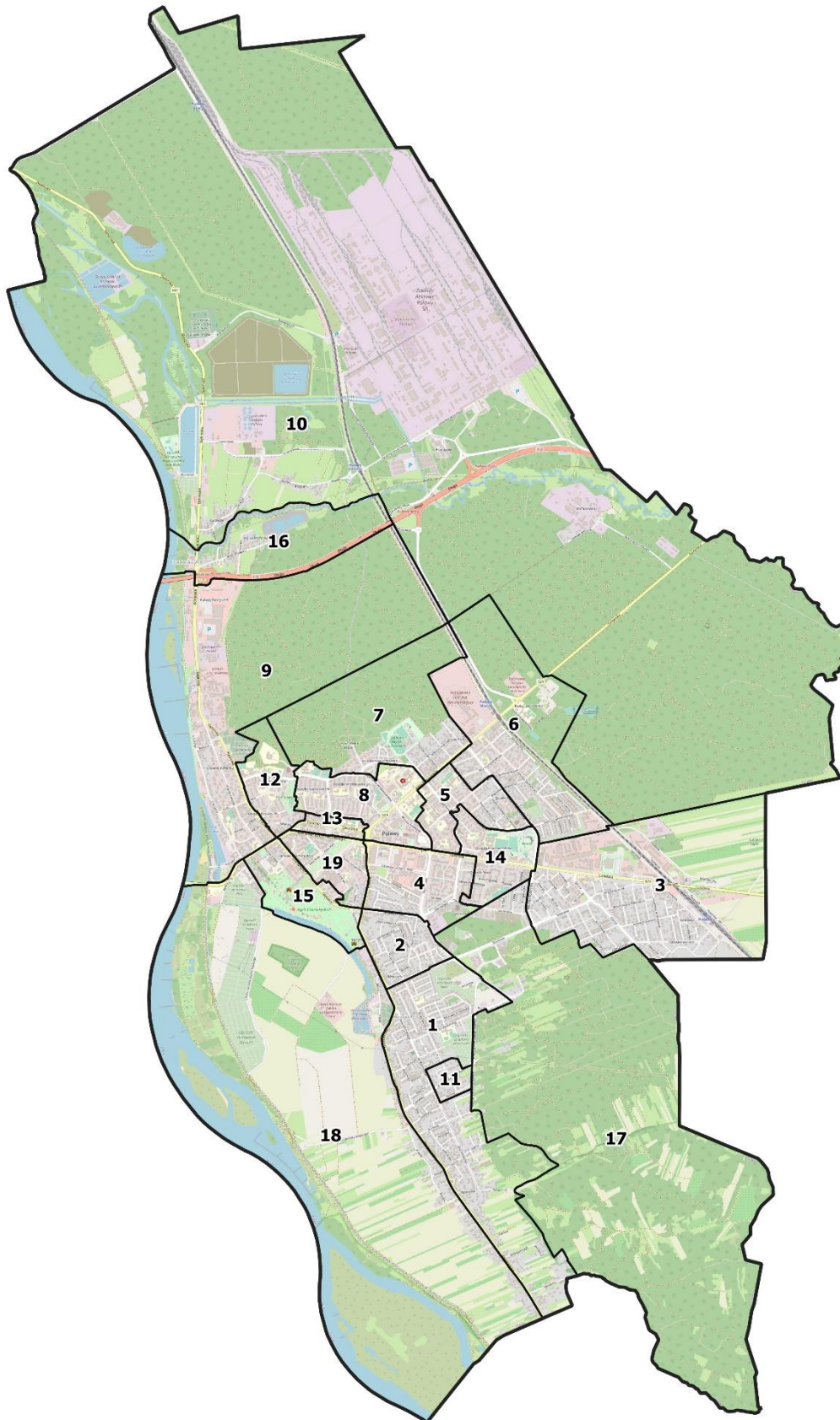
Tabela 1 Charakterystyka obszarów porównawczych

Obszary porównawcze	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Ludność [os.]	Udział ludności
1	189	3,7%	3 300	7,2%
2	35	0,7%	1 056	2,3%
3	238	4,7%	1 923	4,2%
4	56	1,1%	3 542	7,8%
5	39	0,8%	4 045	8,9%
6	161	3,2%	4 209	9,2%
7	136	2,7%	2 094	4,6%
8	58	1,2%	5 971	13,1%
9	360	7,1%	4 299	9,4%
10	2 152	42,6%	405	0,9%
11	10	0,2%	528	1,2%
12	35	0,7%	3 458	7,6%
13	10	0,2%	1 173	2,6%
14	38	0,7%	4 151	9,1%
15	46	0,9%	651	1,4%
16	88	1,7%	560	1,2%
17	641	12,7%	1 005	2,2%
18	727	14,4%	530	1,2%
19	31	0,6%	2 635	5,8%
Ogółem	5 049	100%	45 535	100,0%

Źródło: opracowanie własne.

Poniższa mapa przedstawia podział miasta na wyszczególnione jednostki porównawcze.

Mapa 1 Podział Miasta Puławy na jednostki porównawcze

Źródło: opracowanie własne.

Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Prawidłowe przeprowadzenie delimitacji analizowanych obszarów wymaga wyboru odpowiednich zmiennych, pozwalające zróżnicować poszczególne obszary porównawcze. Dane potrzebne do opracowania delimitacji zostały pozyskane z różnych źródeł, w tym z ogólnodostępnych zbiorów danych i statystyk. W poniższej tabeli przedstawiono katalog wskaźników, które stanowią kryteria delimitacji wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Miasta Puławy.

Tabela 2 Kryteria delimitacji

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik obrazujący stosunek liczby mieszkańców będących w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach
	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Puławach
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy - udziału osób bezrobotnych wśród liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Zmienna prezentowana w formie odsetka. Źródło danych: PUP w Puławach
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik określający liczbę osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wskaźnik pokazuje zagęszczenie osób niepełnosprawnych na danym obszarze. Źródło danych: MOPS w Puławach
	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący liczbę beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wskazuje na poziom zapotrzebowania na pomoc społeczną. Źródło danych: MOPS w Puławach
	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej lokalnej społeczności. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń stałych z pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców. Źródło danych: MOPS w Puławach
	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
		<p>pokazującej liczbę przestępstw na 1 000 mieszkańców.</p> <p>Źródło danych: KP Policji w Puławach</p>
	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	<p>Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów miasta. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji społecznych do liczby ludności.</p> <p>Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach</p>
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	<p>Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności.</p> <p>Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach</p>
	Stosunek nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych do wyrejestrowanych	<p>Wskaźnik obrazuje poziom rozwoju gospodarczego obszaru. Wartość wskaźnika wyrażona w formie odsetka.</p> <p>Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach</p>
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność do usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice) na 1 000 mieszkańców	<p>Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby apteki, bibliotek, banków, poczty, urzędu, instytucji kultury, świetlic na 1 000 mieszkańców.</p> <p>Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach</p>
	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	<p>Wskaźnik obrazuje zagęszczenie działalności gospodarczych w sekcji Q, dział 86 – opieka zdrowotna na 1 000 mieszkańców</p> <p>Źródło danych: https://dane.biznes.gov.pl/</p>
	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	<p>Wskaźnik prezentujący dostęp do terenów rekreacyjnych w poszczególnych obszarach. Dotyczy liczby terenów rekreacyjnych w stosunku do powierzchni obszaru.</p> <p>Źródło: Urząd Miasta w Puławach</p>
	Udział powierzchni biologicznie czynnej	<p>Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną wegetację. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki.</p> <p>Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)</p>
	Dostępność komunikacyjna	<p>Wskaźnik obrazujący poziom dostępności komunikacyjnej wyrażanej przez liczbę przystanków komunikacji zbiorowej na terenie</p>

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
		danego obszaru porównawczego w stosunku jego powierzchni. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik obrazuje poziom zagrożenia poszczególnych jednostek hałasem komunikacyjnym. Wartość wskaźnika został wyrażona w formie odsetka. Źródło danych: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)
	Jakość powietrza – średnio roczne stężenie PM _{2,5}	Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM _{2,5} (µg/m ³). Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. Źródło: https://powietrze.gios.gov.pl/
Sfera techniczna	Liczba zabytków na km ²	Wskaźnik obrazujący zagęszczenie obiektów zabytkowych i pomników przyrody na poszczególnych obszarach, których obecność generuje rosnące koszty związane z konserwacją i modernizacją historycznych obiektów. Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach
	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Wskaźnik skupiający się na ocenie potrzeb związanych z termomodernizacją i wydajnością energetyczną obiektów użyteczności publicznej. Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach
	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami na km ²	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia dostosowania obiektów użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami. Wartość wskaźnika wyrażono w formie odsetka. Źródło danych: Urząd Miasta w Puławach
	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	Wskaźnik dotyczący poziomu dostępu do szybkiej sieci internetowej. Zmienna pokazuje jaki procent budynków posiada możliwość wykorzystywania Internetu o wskazanej przepustowości. Źródło danych: https://mapbook.uk.gov.pl/

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźniki społeczne

Do analizy sfery społecznej wykorzystano wskaźniki obrazujące poziom występowania zróżnicowanych zjawisk społecznych w poszczególnych obszarach porównawczych. Zgromadzone dane dotyczą kwestii takich jak demografia, bezrobocie, zapotrzebowanie na pomoc społeczną, bezpieczeństwo w ruchu drogowym a także poziom aktywności społecznej mieszkańców miasta.

Pierwszą analizowaną w tej sferze zmienną jest obciążenie demograficzne, które mierzone jest stosunkiem liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2022 r. stosunek ten dla całego miasta wyniósł 0,8.

W populacji Puław osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią zaledwie 16,3% ogółu mieszkańców. Osoby w wieku poprodukcyjnym to niemal 30% ogółu zamieszkujących miasto. Obszary miasta, w których współczynnik obciążenia demograficznego jest wyższy od wartości 0,8 (średnia wartość dla całego miasta) to obszary, w których liczba osób w wieku nieprodukcyjnym jest wyższa od przeciętnej, co kontekście proporcji liczby mieszkańców w poszczególnych grupach wiekowych może wskazywać zarówno na wyższy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, jak i konieczność rozwijania usług społecznych dedykowanych tej grupie mieszkańców.

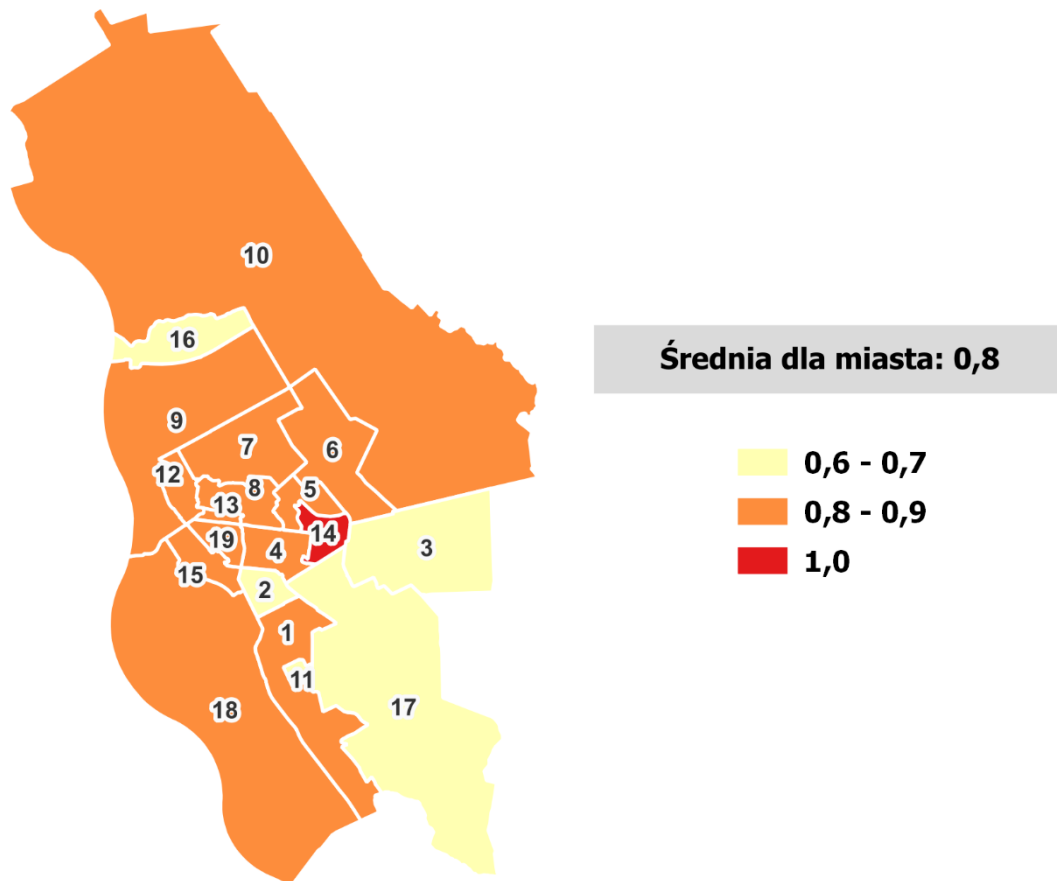
Tabela 3 Obciążenie demograficzne

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Obciążenie demograficzne
1	1 456	1 844	0,8
2	429	627	0,7
3	683	1 240	0,6
4	1 702	1 840	0,9
5	1 934	2 111	0,9
6	1 824	2 385	0,8
7	986	1 108	0,9
8	2 805	3 166	0,9
9	1 975	2 324	0,8
10	174	231	0,8
11	196	332	0,6
12	1 590	1 868	0,9
13	547	626	0,9
14	2 112	2 039	1,0
15	309	342	0,9
16	215	345	0,6
17	392	613	0,6
18	230	300	0,8
19	1 248	1 387	0,9
Miasto	20 807	24 728	0,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Puławy.

Najwyższe obciążenie demograficzne odnotowano na obszarze 14 (1,0), gdzie liczba osób w wieku nieprodukcyjnym była wyższa od liczby osób w wieku produkcyjnym. W pozostałych obszarach przeważa obciążenie na poziomie 0,8-0,9, natomiast cztery obszary cechują się niższym wskaźnikiem niż średnia dla miasta ogółem. Stopniowo wzrastająca liczba osób w wieku nieprodukcyjnym będzie miała negatywne konsekwencje społeczno-gospodarcze.

Mapa 2 Obciążenie demograficzne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Puławy

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczył poziomu bezrobocia występującego w mieście. Wskaźnik ten jest szczególnie istotny z punktu widzenia występowania potencjalnych zjawisk kryzysowych w mieście. W 2022 r. na terenie miasta zarejestrowanych było 919 bezrobotnych, co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców daje wskaźnik na poziomie 20,2. Oznacza to, że na każdy 1000 mieszkańców miasta, przypadało 20,2 osoby bezrobotnej.

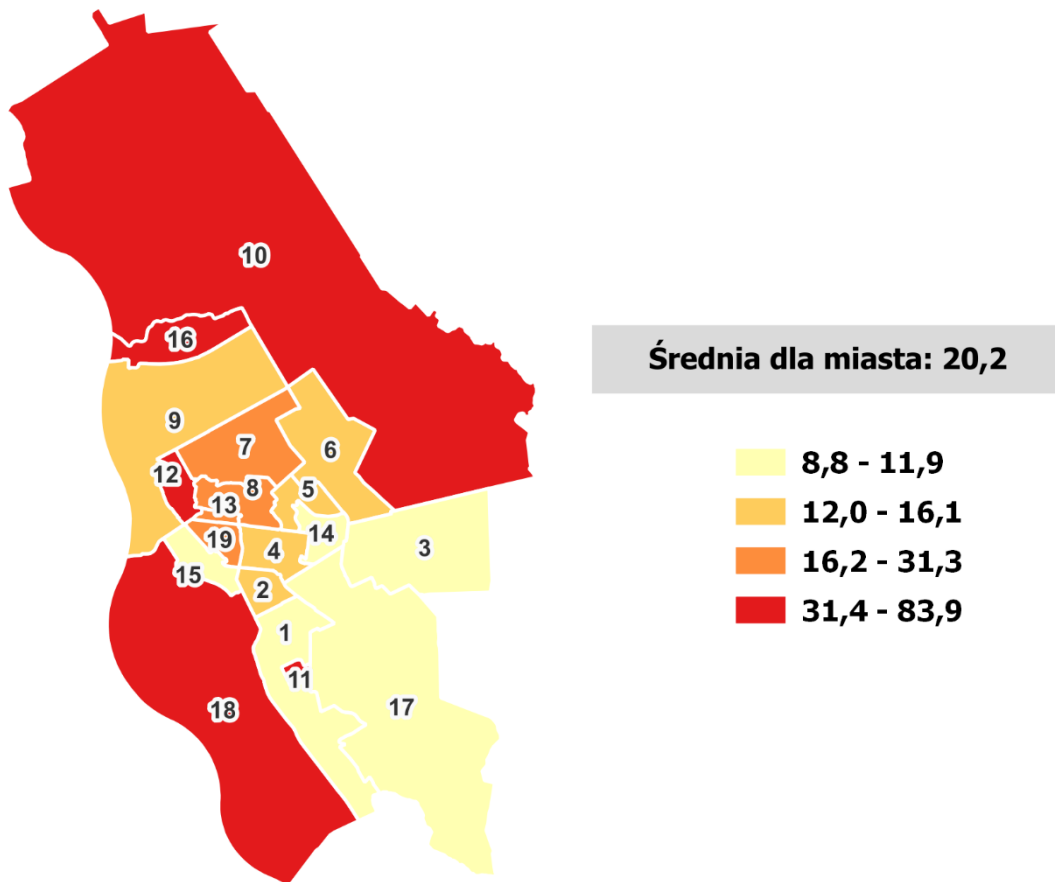
Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców
1	3 300	38	11,5
2	1 056	13	12,3
3	1 923	17	8,8
4	3 542	57	16,1
5	4 045	61	15,1
6	4 209	61	14,5
7	2 094	39	18,6
8	5 971	182	30,5
9	4 299	63	14,7
10	405	15	37,0
11	528	35	66,3
12	3 458	119	34,4
13	1 173	21	17,9
14	4 151	48	11,6
15	651	7	10,8
16	560	47	83,9
17	1 005	10	10,0
18	530	17	32,1
19	2 635	69	26,2
Miasto	45 535	919	20,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach.

Największa wartość wskaźnika dotyczyła przede wszystkim obszarów położonych peryferyjnie, takich jak obszar 10, 16 i 18, lecz problem widoczny jest także w obszarach takich jak obszar 11 oraz 12. Najwyższy wskaźnik bezrobocia został odnotowany w obszarze 16 i wyniósł 83,9. Najkorzystniej natomiast wypadł obszar 3, w którym wskaźnik wyniósł zaledwie 8,8. W liczbach bezwzględnych najwięcej bezrobotnych zamieszkuje obszar 8 (182), co wynika z dużej liczby mieszkańców skoncentrowanych na tym obszarze.

Mapa 3 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach.

Drugim analizowanym wskaźnikiem dotyczącym bezrobocia jest udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Udział ten wyniósł 3,7% dla miasta ogółem.

Tabela 5 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

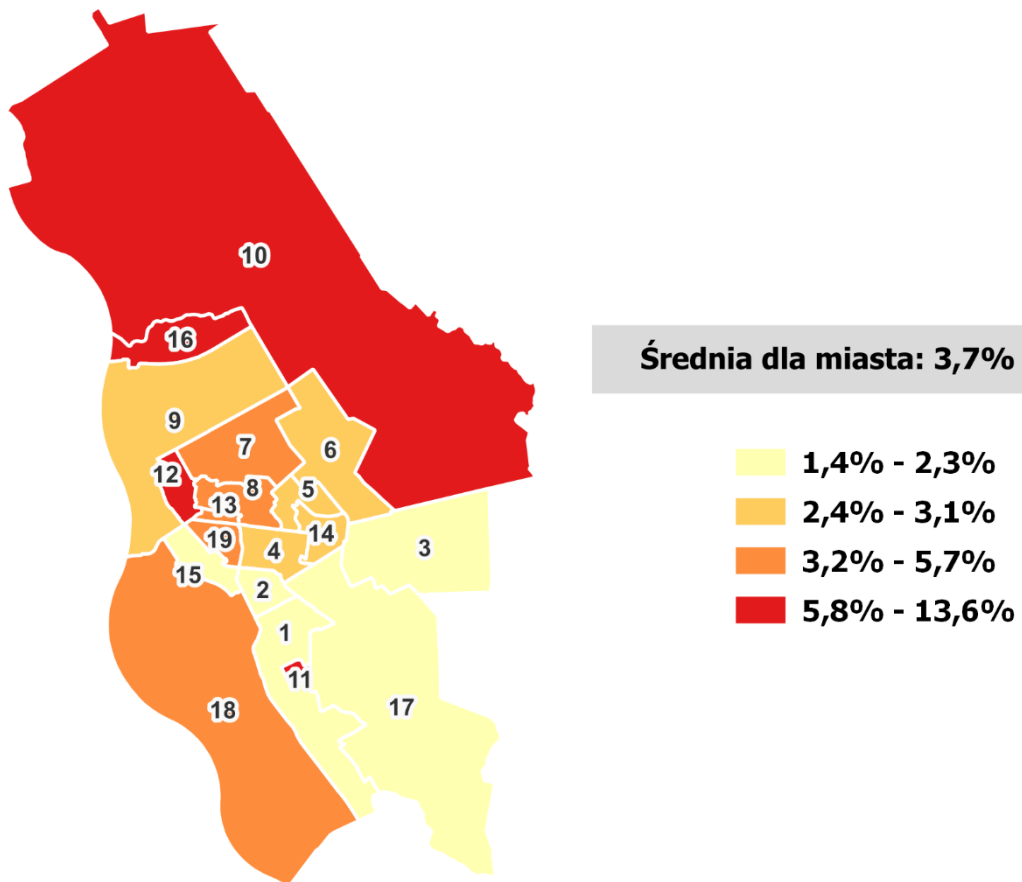
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
1	1 844	38	2,1%
2	627	13	2,1%
3	1 240	17	1,4%
4	1 840	57	3,1%
5	2 111	61	2,9%
6	2 385	61	2,6%
7	1 108	39	3,5%
8	3 166	182	5,7%
9	2 324	63	2,7%
10	231	15	6,5%
11	332	35	10,5%
12	1 868	119	6,4%
13	626	21	3,4%
14	2 039	48	2,4%
15	342	7	2,0%
16	345	47	13,6%
17	613	10	1,6%
18	300	17	5,7%
19	1 387	69	5,0%
Miasto	24 728	919	3,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach.

Najwyższym udziałem cechują się obszary takie jak 11 i 16, w których odsetek bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł kolejno 10,5% i 13,6%. Najniższy odsetek dotyczył obszaru 3, gdzie wyniósł 1,4%, a więc znacznie mniej niż średnia dla miasta ogółem.

Mapa 4 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach.

Wpływ na jakość życia mieszkańców w mieście ma również poziom odczuwanego bezpieczeństwa. W przypadku niniejszej diagnozy skupiono się na analizie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Liczba zdarzeń drogowych takich jak kolizje i wypadki, wyniosła 413 na terenie całego miasta w 2022 r. Przeliczając to na 1 000 mieszkańców, liczba ta wyniosła 9,1.

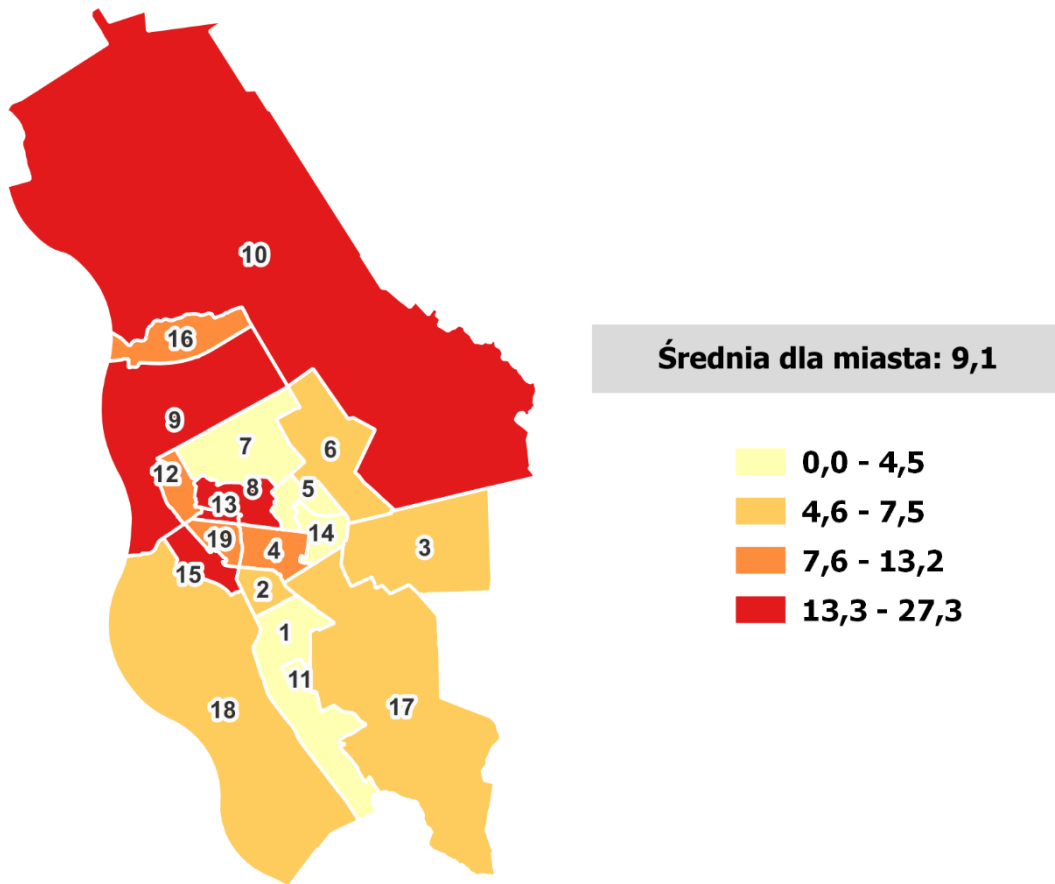
Tabela 6 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców
1	3 300	12	3,6
2	1 056	6	5,7
3	1 923	12	6,2
4	3 542	43	12,1
5	4 045	9	2,2
6	4 209	25	5,9
7	2 094	8	3,8
8	5 971	83	13,9
9	4 299	73	17,0
10	405	6	14,8
11	528	0	0,0
12	3 458	34	9,8
13	1 173	32	27,3
14	4 151	17	4,1
15	651	15	23,0
16	560	7	12,5
17	1 005	5	5,0
18	530	4	7,5
19	2 635	22	8,3
Miasto	45 535	413	9,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Puławach.

Wartość wskaźnika w poszczególnych obszarach jest mocno zróżnicowana. Wpływ na liczbę zdarzeń ma m.in.: natężenie ruchu drogowego, przebieg poszczególnych dróg, nieodpowiedni stan nawierzchni dróg oraz nieodpowiedzialne zachowanie części kierowców. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze 13 (27,3) oraz 15 (23,0). Jednakże w liczbach bezwzględnych, najwięcej zdarzeń zidentyfikowano w obszarze 8 (83) oraz 9 (73).

Mapa 5 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Puławach.

Analizie poddano również wskaźniki obrazujące zapotrzebowanie na usługi publiczne z zakresu pomocy społecznej świadczonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach. Mieszkańcy borykający się z problemami społecznymi i będący w trudnej sytuacji życiowej są kluczowymi interesariuszami działań rewitalizacyjnych, dlatego wskaźniki dotyczące pomocy społecznej są szczególnie istotne.

Pierwszym z tych wskaźników jest liczba klientów korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców. W 2022 r. odnotowano 1 430 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosło 31,4.

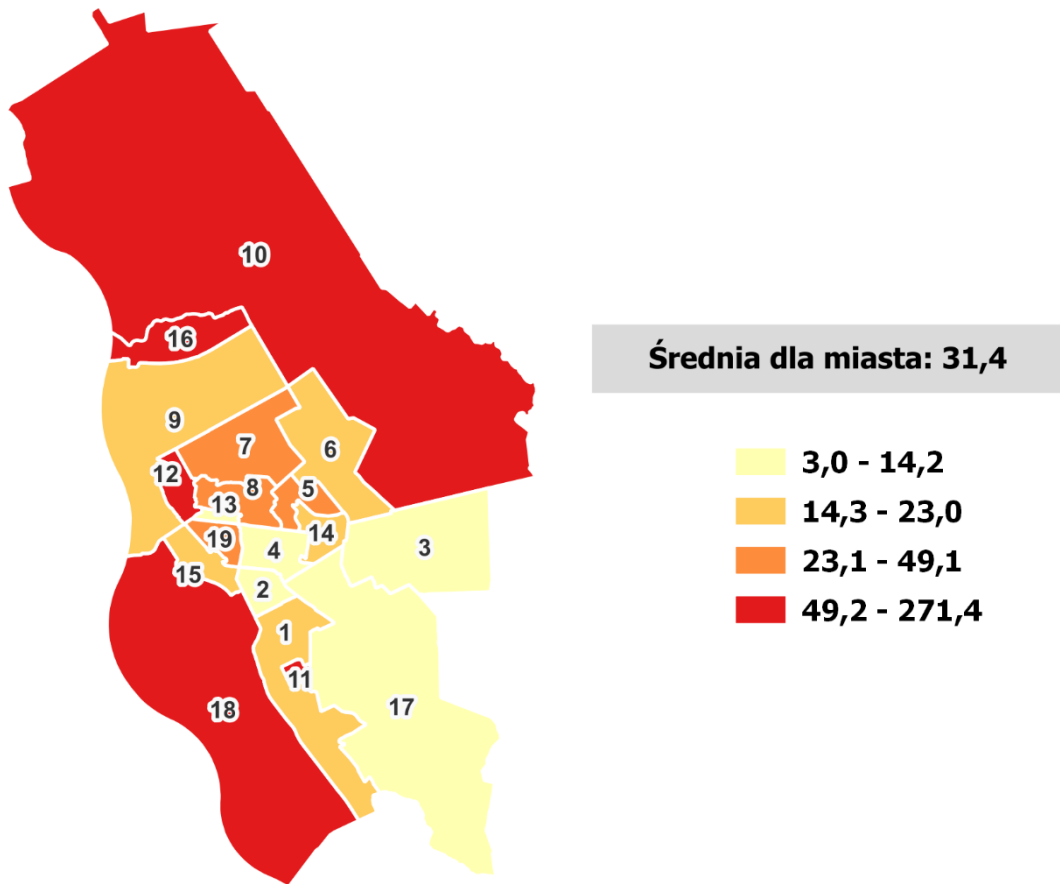
Tabela 7 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających ze świadczeń ogółem	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców
1	3 300	56	17,0
2	1 056	11	10,4
3	1 923	15	7,8
4	3 542	40	11,3
5	4 045	114	28,2
6	4 209	76	18,1
7	2 094	51	24,4
8	5 971	271	45,4
9	4 299	67	15,6
10	405	34	84,0
11	528	107	202,7
12	3 458	183	52,9
13	1 173	15	12,8
14	4 151	75	18,1
15	651	15	23,0
16	560	152	271,4
17	1 005	3	3,0
18	530	54	101,9
19	2 635	91	34,5
Miasto	45 535	1 430	31,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

Wskaźnik dla poszczególnych obszarów był mocno zróżnicowany. Najwyższą wartość osiągnął w obszarze 16 (271,4) oraz obszarze 11 (202,7), natomiast najniższą w obszarze 17 (3,0) i 3 (7,8). Biorąc pod uwagę liczby bezwzględne, najwięcej osób pobierających świadczenia pomocowe zamieszkuje obszar 8 (271) czyli obszar z największą liczbą mieszkańców.

Mapa 6 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach..

Kolejnym wskaźnikiem z obszaru pomocy społecznej jest liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców. Zasiłki stałe przysługują osobom niezdolnym do pracy np. z powodu wieku. W 2022 r. na terenie miasta udzielono 2 435 zasiłków stałych. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców było to 53,5.

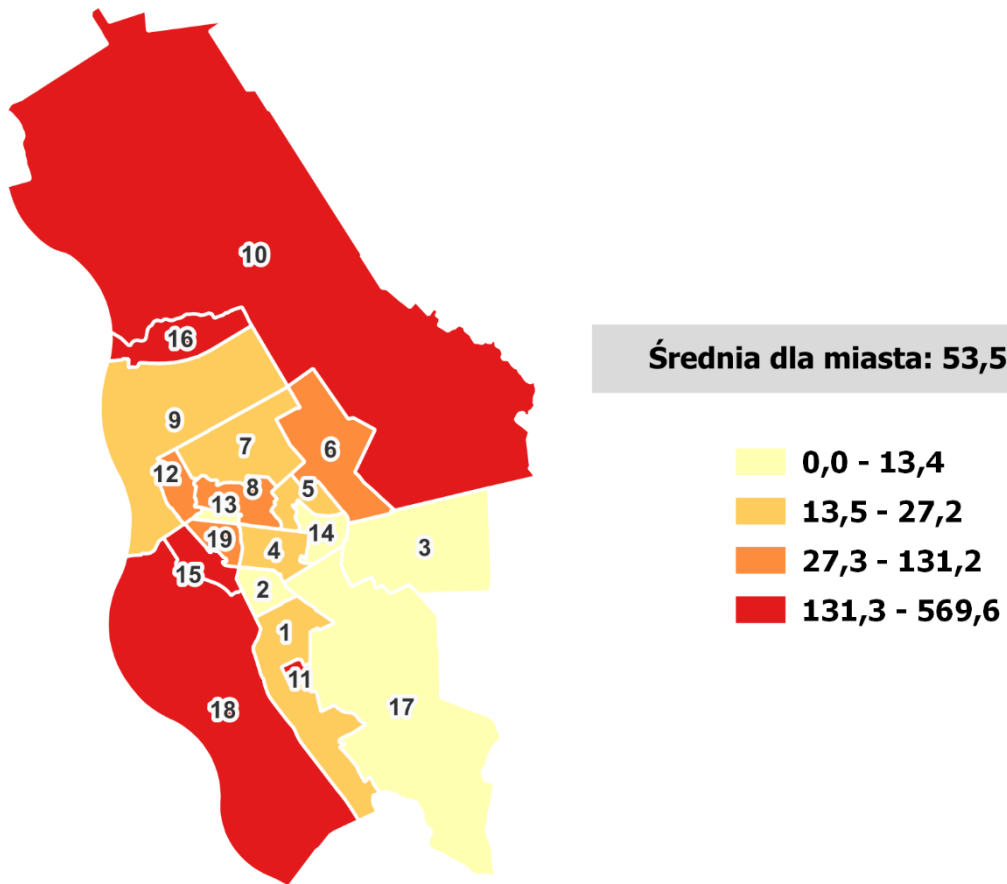
Tabela 8 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń - zasiłków stałych	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców
1	3 300	51	15,5
2	1 056	8	7,6
3	1 923	12	6,2
4	3 542	75	21,2
5	4 045	93	23,0
6	4 209	160	38,0
7	2 094	41	19,6
8	5 971	416	69,7
9	4 299	117	27,2
10	405	71	175,3
11	528	227	429,9
12	3 458	301	87,0
13	1 173	12	10,2
14	4 151	47	11,3
15	651	262	402,5
16	560	319	569,6
17	1 005	0	0,0
18	530	102	192,5
19	2 635	121	45,9
Miasto	45 535	2 435	53,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

Podobnie jak poprzedni wskaźnik, ten także jest mocno zróżnicowany w zależności od obszaru porównawczego. Najkorzystniej wypadł obszar 17, ponieważ nie przyznano na nim żadnych zasiłków stałych. Największe zapotrzebowanie na zasiłki stałe odnotowano w obszarze 16 (569,6), obszarze 11 (429,9) oraz obszarze 15 (402,5).

Mapa 7 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

Z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego i zidentyfikowania możliwych zjawisk niepożądanych w mieście i kryzysu w sferze społecznej, istotnym jest zwrócenie większej uwagi na osoby ze specjalnymi potrzebami. W 2022 r. odnotowano 439 osób pobierających świadczenia pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność. Przeliczając na 1 000 mieszkańców było to 9,6 osób.

Tabela 9 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców

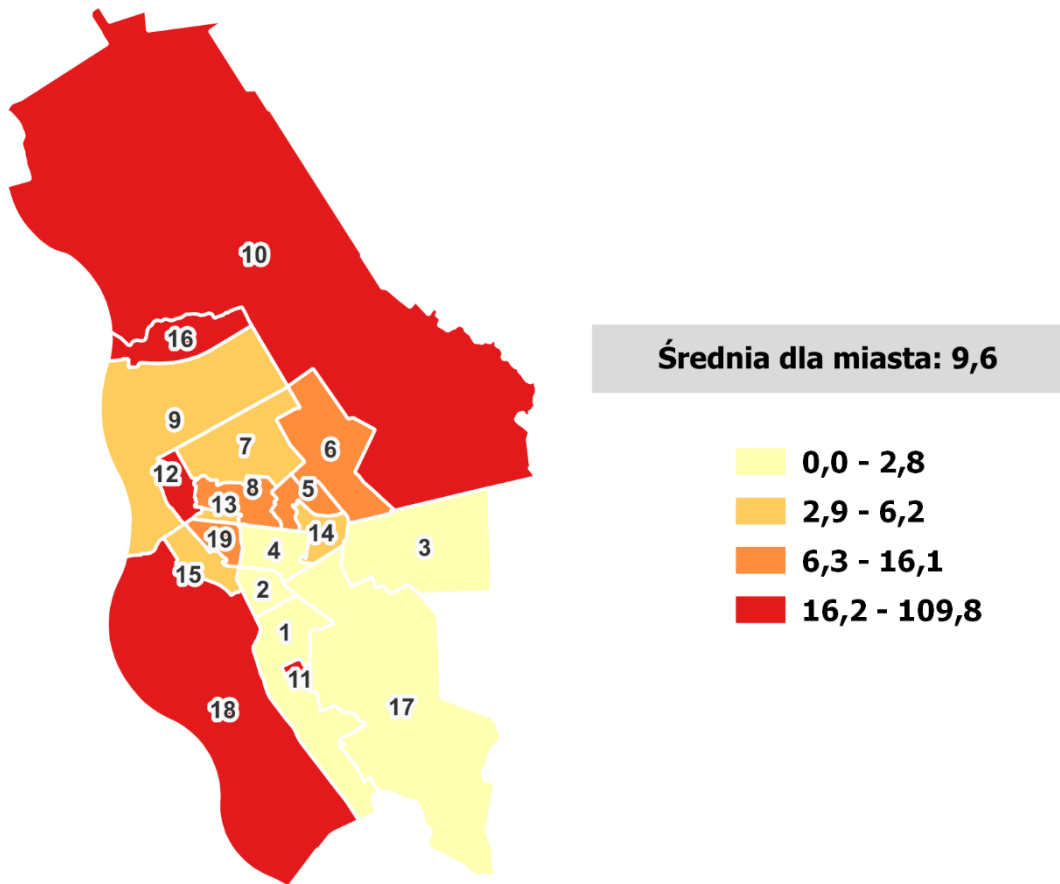
Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców
1	3 300	6	1,8
2	1 056	0	0,0
3	1 923	3	1,6
4	3 542	7	2,0
5	4 045	28	6,9
6	4 209	33	7,8
7	2 094	13	6,2
8	5 971	87	14,6
9	4 299	15	3,5
10	405	8	19,8
11	528	58	109,8
12	3 458	61	17,6
13	1 173	5	4,3
14	4 151	24	5,8
15	651	3	4,6
16	560	45	80,4
17	1 005	0	0,0
18	530	13	24,5
19	2 635	30	11,4
Miasto	45 535	439	9,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

Najwięcej osób z niepełnosprawnościami pobierającymi świadczenia pomocowe zamieszkiwało obszar 8 (87), jednakże w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców najwyższy wskaźnik dotyczył obszaru 11 (109,8) oraz obszaru 16 (80,4). Najmniejsze zapotrzebowanie odnotowano w obszarze 2 i 17, gdzie nikt nie korzystał ze świadczeń ze względu na niepełnosprawność.

Mapa 8 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

Ostatnim analizowanym aspektem w sferze społecznej jest aktywność społeczna mieszkańców miasta. W celu zbadania poziomu kapitału społecznego wzięto pod uwagę liczbę aktywnych organizacji pozarządowych. W 2022 r. w Puławach działało 138 organizacji pozarządowych, co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosło 3,0.

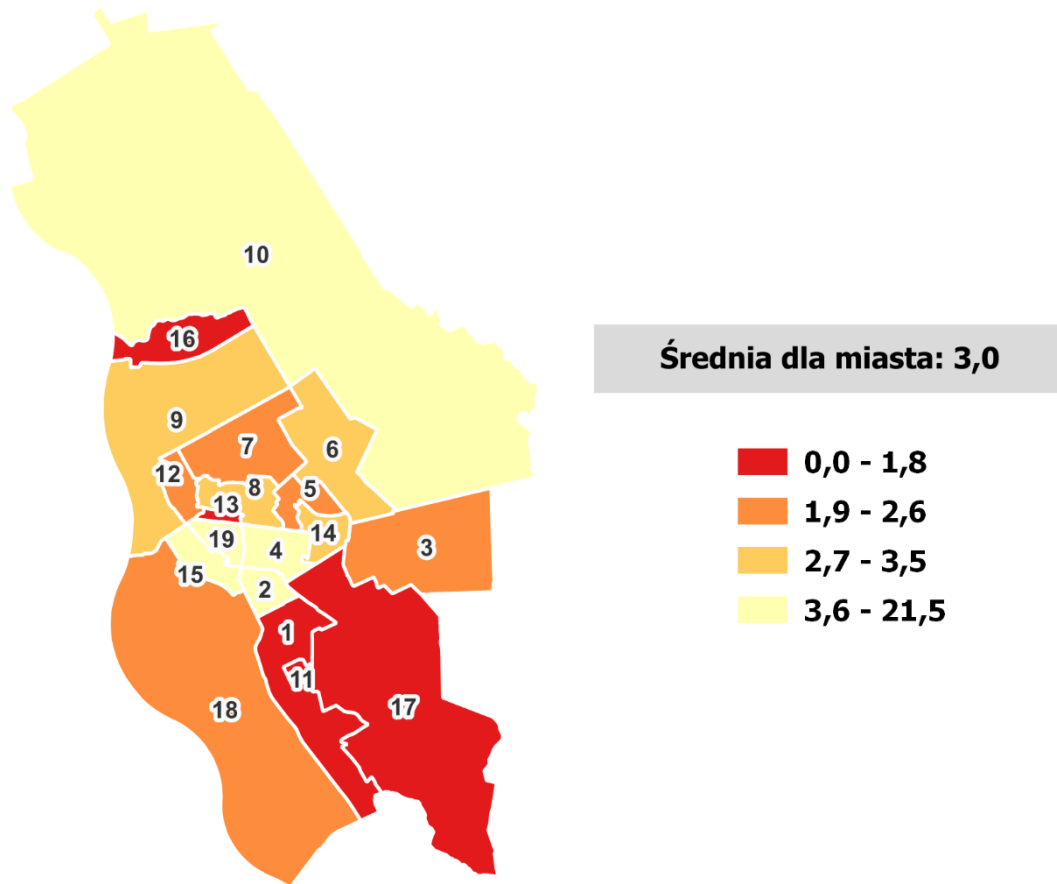
Tabela 10 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców
1	3 300	3	0,9
2	1 056	6	5,7
3	1 923	4	2,1
4	3 542	13	3,7
5	4 045	9	2,2
6	4 209	14	3,3
7	2 094	4	1,9
8	5 971	17	2,8
9	4 299	12	2,8
10	405	5	12,3
11	528	0	0,0
12	3 458	9	2,6
13	1 173	2	1,7
14	4 151	13	3,1
15	651	14	21,5
16	560	0	0,0
17	1 005	1	1,0
18	530	1	1,9
19	2 635	11	4,2
Miasto	45 535	138	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Zdecydowanie najwyższy wskaźnik liczby organizacji na 1 000 mieszkańców odnotowano w obszarze 15 (21,5) oraz w obszarze 10 (12,3). W liczbach bezwzględnych najwięcej organizacji funkcjonowało natomiast w obszarze 8 (17).

Mapa 9 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Wskaźniki gospodarcze

W sferze gospodarczej zdecydowano się na analizę dwóch zmiennych – liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie oraz różnicy pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami. Na terenie miasta Puławy w 2022 r. funkcjonowało łącznie 3 009 podmiotów, co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosło 66,1.

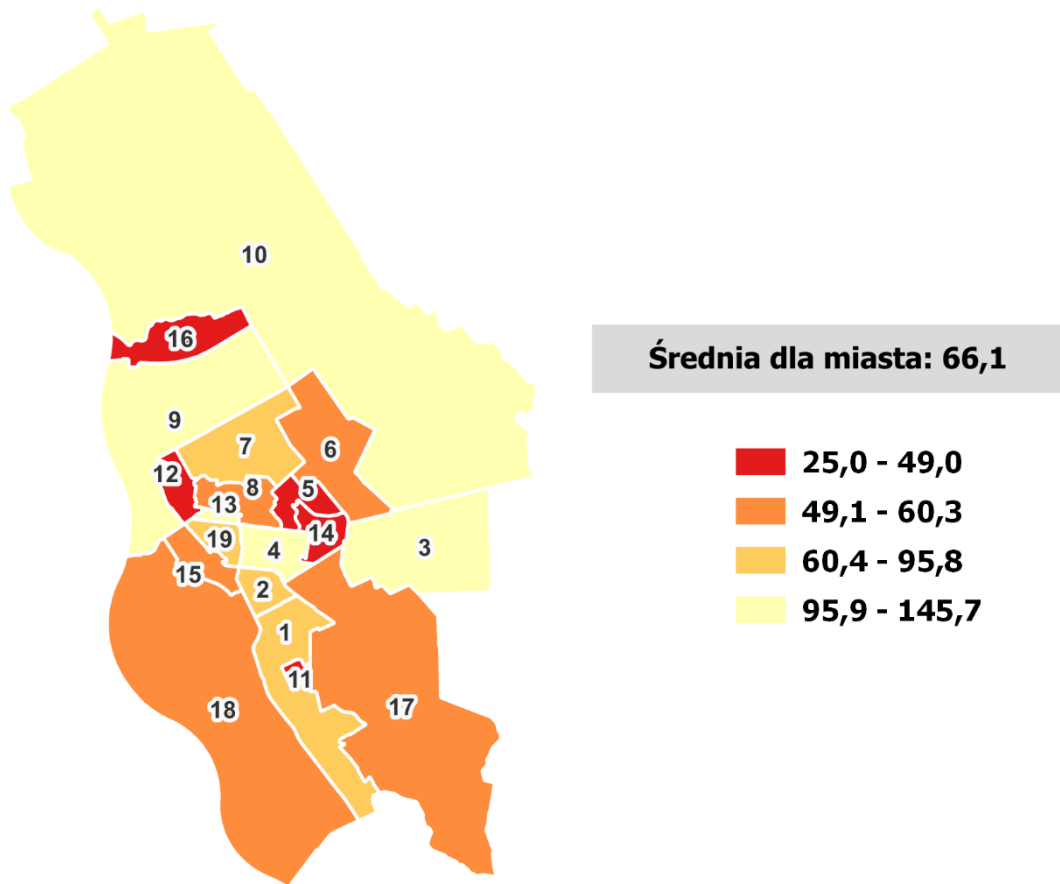
Tabela 11 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców
1	3 300	209	63,3
2	1 056	101	95,6
3	1 923	202	105,0
4	3 542	340	96,0
5	4 045	189	46,7
6	4 209	254	60,3
7	2 094	144	68,8
8	5 971	293	49,1
9	4 299	413	96,1
10	405	59	145,7
11	528	18	34,1
12	3 458	169	48,9
13	1 173	145	123,6
14	4 151	162	39,0
15	651	38	58,4
16	560	14	25,0
17	1 005	59	58,7
18	530	28	52,8
19	2 635	172	65,3
Miasto	45 535	3 009	66,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze 10 (145,7) i obszarze 13 (123,6), natomiast najniższą w obszarze 16 (25) oraz obszarze 11 (34,1). Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje na obszarze 9 (413), obejmującym przemysłowo-usługową część miasta oraz obszarze 4 (340), w którym notowana jest koncentracja różnego rodzaju usług.

Mapa 10 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Na terenie miasta w 2022 r. odnotowano więcej podmiotów wyrejestrowywanych niż rejestrowanych. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców różnica pomiędzy podmiotami wyniosła -1,7 – bilans podmiotów jest zatem ujemny, co może świadczyć o stagnacji gospodarczej miasta.

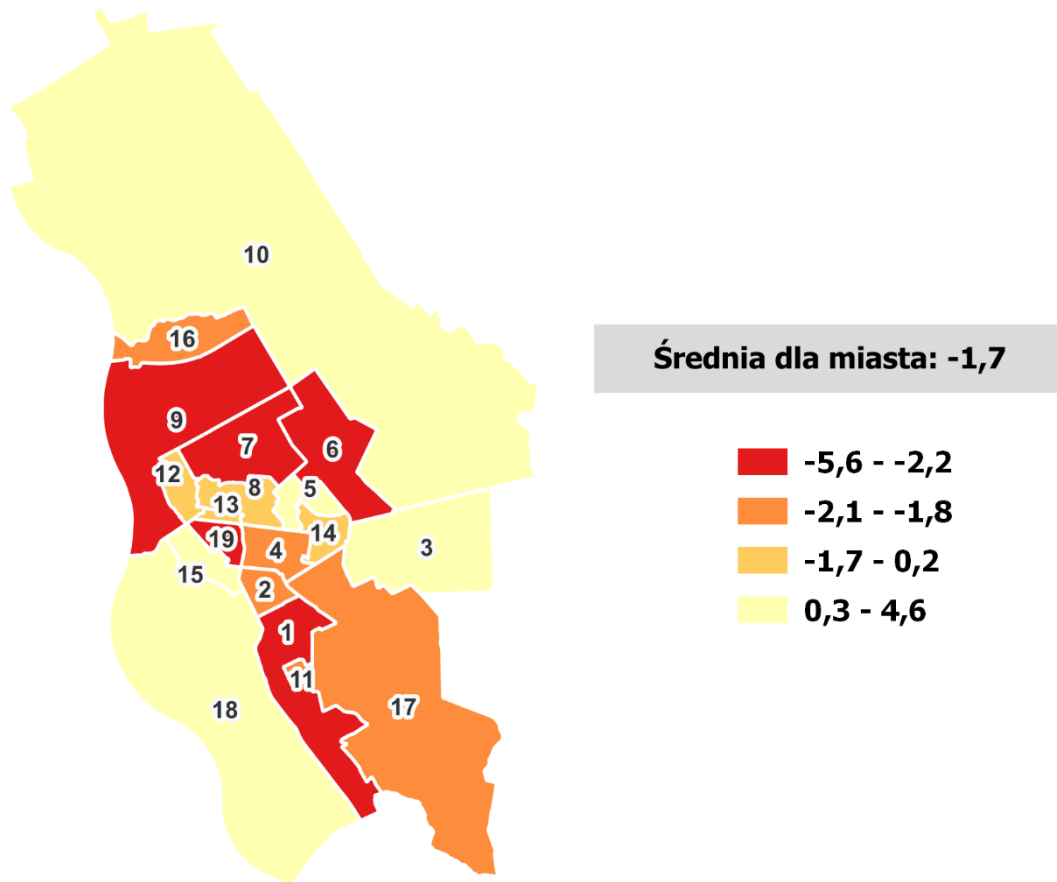
Tabela 12 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1 000 mieszkańców
1	10	22	-3,6
2	3	5	-1,9
3	14	9	2,6
4	17	24	-2,0
5	15	13	0,5
6	8	19	-2,6
7	7	12	-2,4
8	23	25	-0,3
9	18	42	-5,6
10	4	3	2,5
11	0	1	-1,9
12	9	12	-0,9
13	4	4	0,0
14	9	16	-1,7
15	4	1	4,6
16	0	1	-1,8
17	3	5	-2,0
18	1	0	1,9
19	10	21	-4,2
Miasto	159	235	-1,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

W większości obszarów porównawczych bilans podmiotów był ujemny – z czego najgorsza sytuacja dotyczyła obszaru 9, gdzie wskaźnik wyniósł -5,6. Najwyższy wskaźnik dotyczył obszaru 15 (4,6).

Mapa 11 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej skupia się na wyłonieniu deficytów dotyczących przestrzeni publicznej. W tym celu dokonano analizy wskaźników odnoszących się do dostępności usług publicznych, usług zdrowotnych, komunikacji, terenów rekreacyjnych, powierzchni biologicznie czynnej.

Puławy są miastem o znaczeniu lokalnym – są siedzibą powiatu puławskiego. Cechują się wielofunkcyjnością skupiającym różnego rodzaju usługi. W centralnej części Puław koncentruje się zabudowa wielorodzinna i usługowa, a w północnej części przeważa funkcja przemysłowa. Dostępność różnorodnych usług publicznych ma wpływ na komfort i jakość życia mieszkańców.

W pierwszej kolejności przeanalizowano liczbę punktów usług publicznych takich jak apteki, banki, biblioteki, poczta, budynki urzędu miasta, instytucje kultury i świetlice. Zidentyfikowano łącznie 232 tego rodzaju punkty. Przeliczając tą liczbę na 1 000 mieszkańców uzyskano wskaźnik dostępności usług publicznych, który dla całego miasta wyniósł 5,1.

Tabela 13 Dostępność do punktów usług publicznych

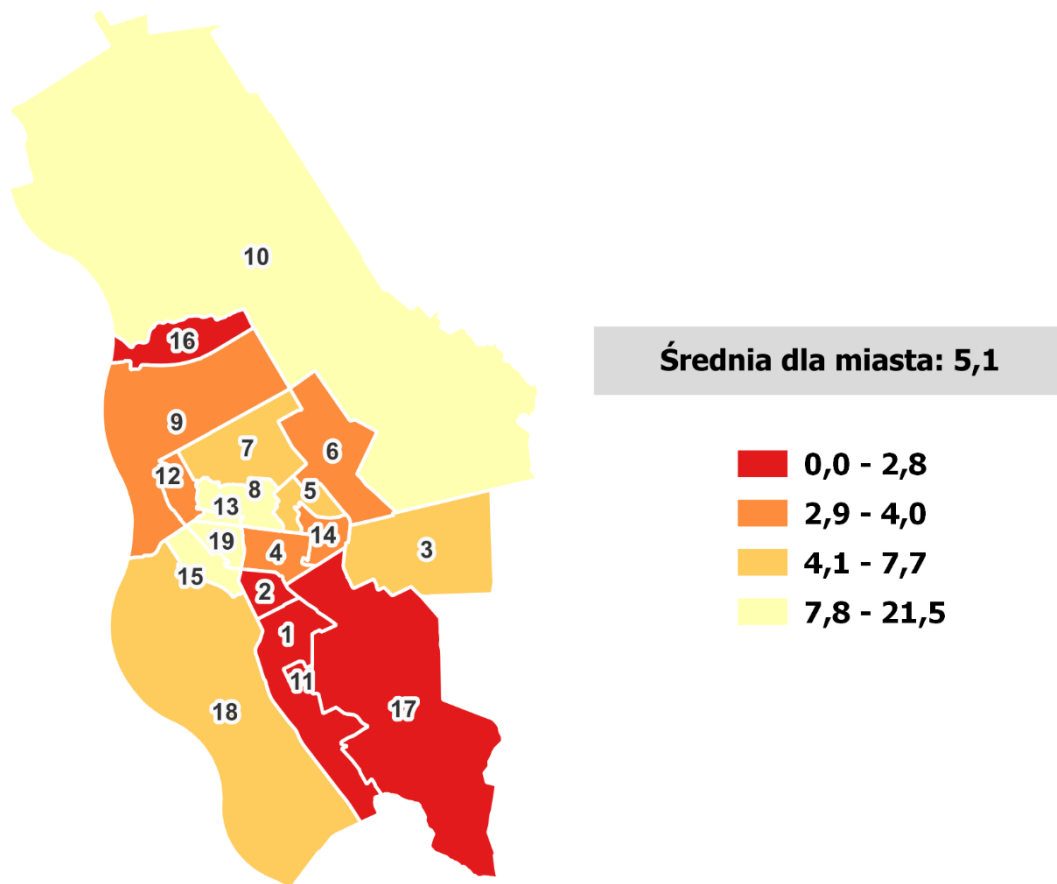
Obszar porównawczy	Punkty usług publicznych	Liczba mieszkańców	Dostępność punktów usług publicznych
1	9	3 300	2,7
2	0	1 056	0,0
3	8	1 923	4,2
4	14	3 542	4,0
5	23	4 045	5,7
6	13	4 209	3,1
7	9	2 094	4,3
8	54	5 971	9,0
9	14	4 299	3,3
10	8	405	19,8
11	0	528	0,0
12	12	3 458	3,5
13	16	1 173	13,6
14	12	4 151	2,9
15	14	651	21,5
16	1	560	1,8
17	0	1 005	0,0
18	4	530	7,5
19	21	2 635	8,0
Miasto	232	45 535	5,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Najwyższą dostępnością usług cechuje się obszar 15 (21,5) oraz obszar 10 (19,8). Najniższą wartość wskaźnika odnotowano natomiast w obszarze 2, 11 i 17, gdzie nie zidentyfikowano żadnego punktu usług publicznych. W liczbach bezwzględnych największą koncentracją usług wyróżnia się obszar 8 (54).

Mapa 12 Dostępność do punktów usług publicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Ważnym aspektem jest także dostępność komunikacyjna – czyli liczba przystanków autobusowych i kolejowych w stosunku do powierzchni obszaru. Wskaźnik dla całego miasta wyniósł 2,8 – liczba przystanków wyniosła łącznie 139.

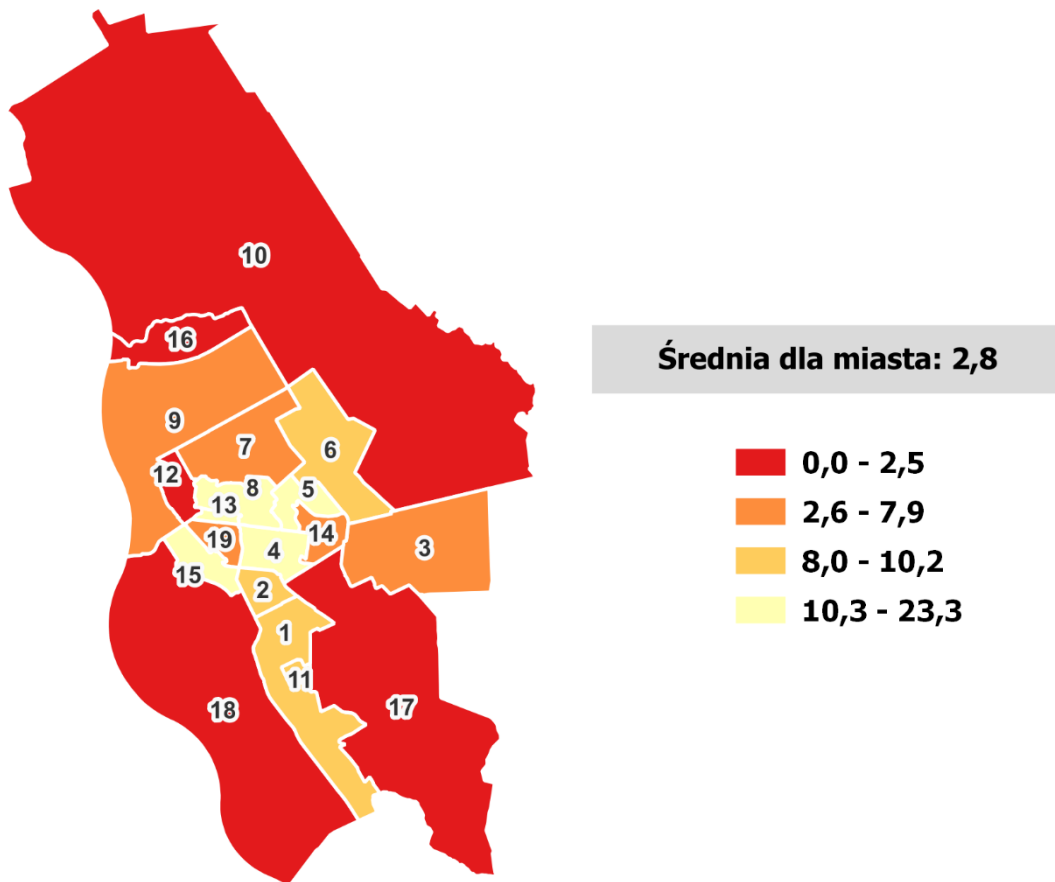
Tabela 14 Dostępność komunikacyjna

Obszar porównawczy	Liczba przystanków	Powierzchnia [km ²]	Dostępność komunikacyjna
1	19	1,9	10,1
2	3	0,3	8,7
3	17	2,4	7,1
4	9	0,6	15,9
5	9	0,4	23,3
6	13	1,6	8,1
7	4	1,4	2,9
8	6	0,6	10,3
9	10	3,6	2,8
10	23	21,5	1,1
11	1	0,1	9,8
12	0	0,3	0,0
13	1	0,1	10,4
14	3	0,4	7,9
15	6	0,5	13,1
16	2	0,9	2,3
17	4	6,4	0,6
18	7	7,3	1,0
19	2	0,3	6,5
Miasto	139	50,5	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych).

Najwyższą dostępność komunikacyjną odnotowano w obszarze 5 (23,3) oraz obszarze 4 (15,9), czyli w centrum miasta. Najniższa dostępność dotyczy natomiast obszaru 12, gdzie nie znajduje się żaden przystanek. Najwięcej przystanków zidentyfikowano natomiast w obszarze 10 (23).

Mapa 13 Dostępność komunikacyjna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych).

W Puławach zidentyfikowano 151 terenów rekreacyjnych, do których zalicza się place zabaw, place i boiska sportowe, baseny, korty tenisowe etc. W przeliczeniu na powierzchnię miasta wartość dotycząca terenów rekreacyjnych wyniosło 3,0. Obecność takich terenów jest niezbędna do wysokiej jakości życia w mieście.

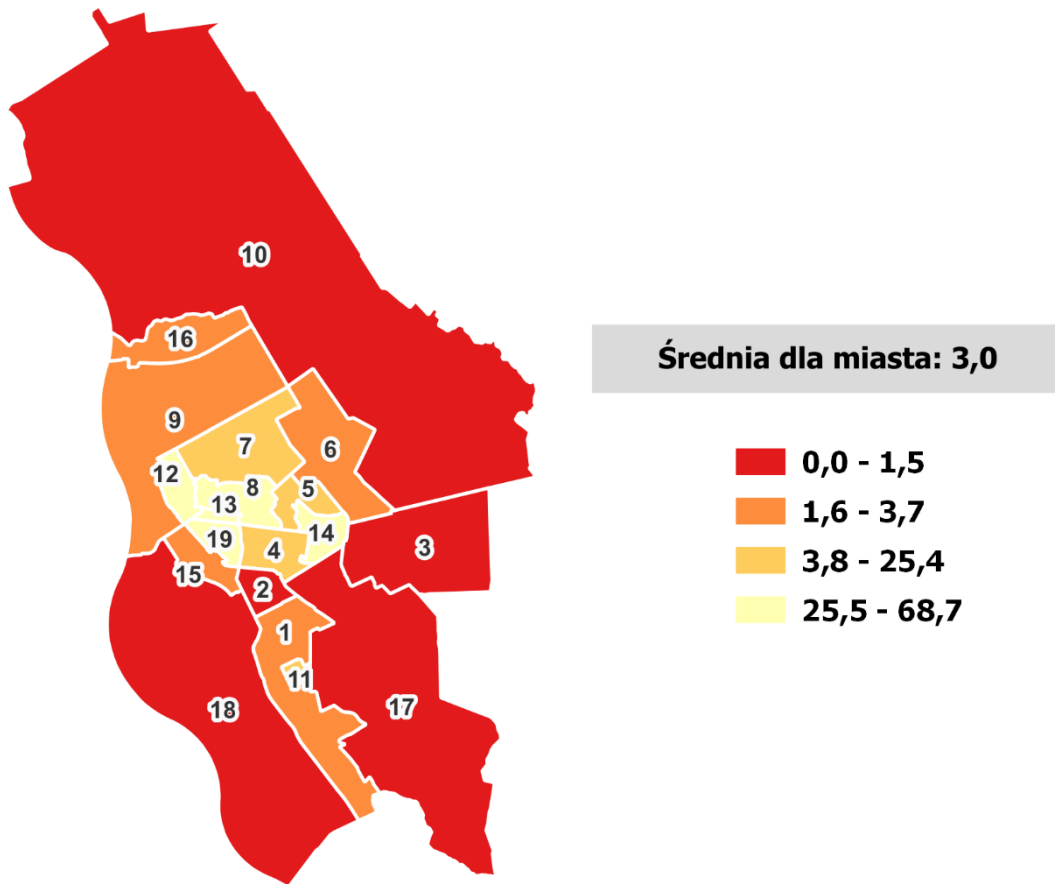
Tabela 15 Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem

Obszar porównawczy	Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia [km ²]	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem
1	5	1,9	2,7
2	0	0,3	0,0
3	1	2,4	0,4
4	9	0,6	15,9
5	7	0,4	18,2
6	6	1,6	3,7
7	9	1,4	6,6
8	21	0,6	36,0
9	13	3,6	3,6
10	8	21,5	0,4
11	2	0,1	19,7
12	19	0,3	55,0
13	3	0,1	31,2
14	26	0,4	68,7
15	1	0,5	2,2
16	3	0,9	3,4
17	5	6,4	0,8
18	0	7,3	0,0
19	13	0,3	42,2
Miasto	151	50,5	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Najwyższa dostępność terenów rekreacyjnych dotyczy centrum miasta – przede wszystkim obszaru 14 (68,7), obszaru 12 (55) i obszaru 19 (42,2). Brak tego typu terenów odnotowano w obszarze 2 i 18. W liczbach bezwzględnych, najwięcej terenów rekreacyjnych zidentyfikowano w obszarze 14 (26).

Mapa 14 Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Następny ze wskaźników dotyczy występowania terenów/powierzchni biologicznie czynnych na obszarze miasta. Za teren/powierzchnię biologicznie czynną uznaje się „teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną vegetację roślin i retencję wód opadowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni zapewniających naturalną vegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m² oraz wodę powierzchniową na tym terenie”¹. Jej udział w powierzchni miasta ogółem wyniósł 90,6%, co wynika m.in. z dużej powierzchni terenów zieleni i gruntów leśnych.

Tabela 16 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

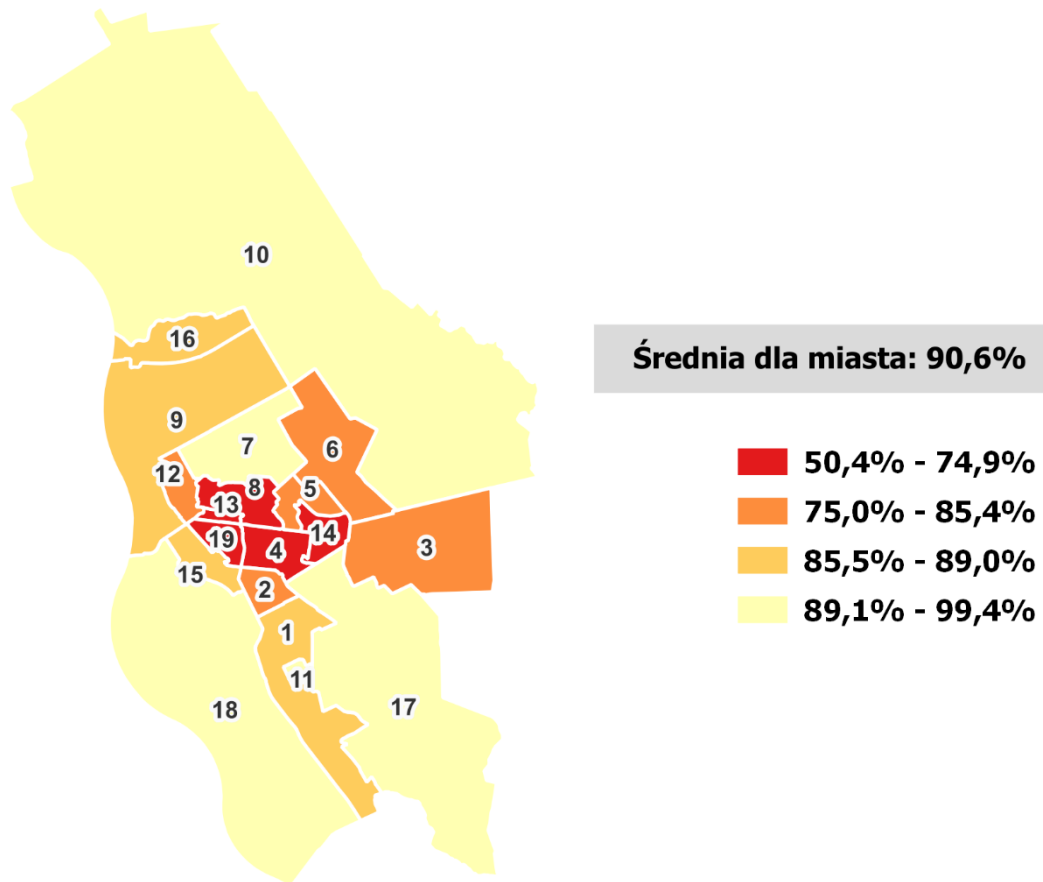
Obszar porównawczy	Tereny biologicznie czynne [m ²]	Powierzchnia [m ²]	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
1	1 637 455	1 886 236	86,8%
2	273 727	345 420	79,2%
3	1 968 256	2 382 724	82,6%
4	372 598	564 354	66,0%
5	290 309	385 557	75,3%
6	1 375 862	1 612 004	85,4%
7	1 268 467	1 363 840	93,0%
8	376 410	583 697	64,5%
9	3 161 725	3 598 320	87,9%
10	19 414 319	21 524 940	90,2%
11	93 313	101 728	91,7%
12	281 577	345 625	81,5%
13	48 442	96 104	50,4%
14	281 936	378 263	74,5%
15	398 631	457 893	87,1%
16	754 740	880 559	85,7%
17	6 366 117	6 406 221	99,4%
18	7 160 415	7 271 199	98,5%
19	215 769	308 089	70,0%
Miasto	45 740 068	50 492 773	90,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych).

Najniższy udział powierzchni biologicznie czynnej obserwowany jest w centrum miasta – szczególnie w obszarze 13 (50,4%). Najwyższy wskaźnik odnotowano natomiast w obszarze 17 (99,4%) i 18 (98,5%) – w przypadku obszaru 17 wynika to z dużej powierzchni obszarów leśnych, natomiast w obszarze 18 znajdują się głównie łąki i pola uprawne.

¹ Zgodnie obwieszczeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Mapa 15 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych).

Kolejnym z analizowanych wskaźników jest dostępność do opieki zdrowotnej. Z uwagi na widoczny trend starzenia się społeczności oraz obecność w mieście osób ze szczególnymi potrzebami, istotne jest zapewnienie dostępu oraz wysokiej jakości usług, zarówno podstawowych, jak i specjalistycznych.

Na terenie miasta funkcjonuje 306 podmiotów zajmujących się opieką zdrowotną (sekcja PKD 86), co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców daje wskaźnik na poziomie 6,7.

Tabela 17 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców

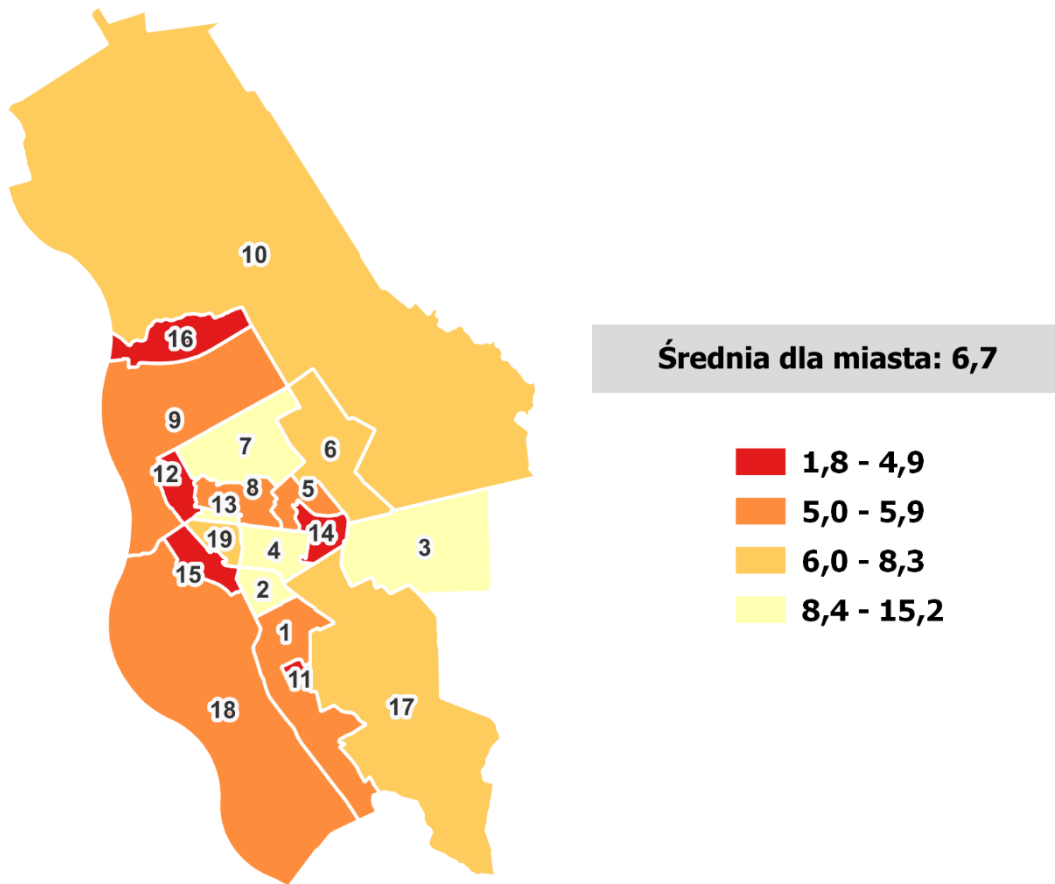
Obszar porównawczy	Liczba podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86)	Liczba mieszkańców	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców
1	17	3 300	5,2
2	16	1 056	15,2
3	22	1 923	11,4
4	40	3 542	11,3
5	24	4 045	5,9
6	33	4 209	7,8
7	22	2 094	10,5
8	32	5 971	5,4
9	25	4 299	5,8
10	3	405	7,4
11	1	528	1,9
12	10	3 458	2,9
13	10	1 173	8,5
14	19	4 151	4,6
15	3	651	4,6
16	1	560	1,8
17	8	1 005	8,0
18	3	530	5,7
19	17	2 635	6,5
Miasto	306	45 535	6,7

Źródło: opracowanie na podstawie danych CEIDG (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej).

Najwyższą dostępnością opieki zdrowotnej cechował się obszar 2 (15,2), jednakże najwięcej podmiotów działających w branży medycznej odnotowano w obszarze 4 (40). Najniższy wskaźnik dotyczył natomiast obszaru 16 (1,8) oraz 11 (1,9) – w obu obszarach działał tylko jeden podmiot z branży medycznej.

Mapa 16 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie na podstawie danych CEIDG (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej).

Ostatnim z analizowanych wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest dostępność infrastruktury rowerowej. Drogi rowerowe pełnią funkcję zarówno komunikacyjną jak i rekreacyjną. Ich długość na terenie miasta wynosi 42,15 km ogółem, co w przeliczeniu na km² daje wskaźnik na poziomie 0,8.

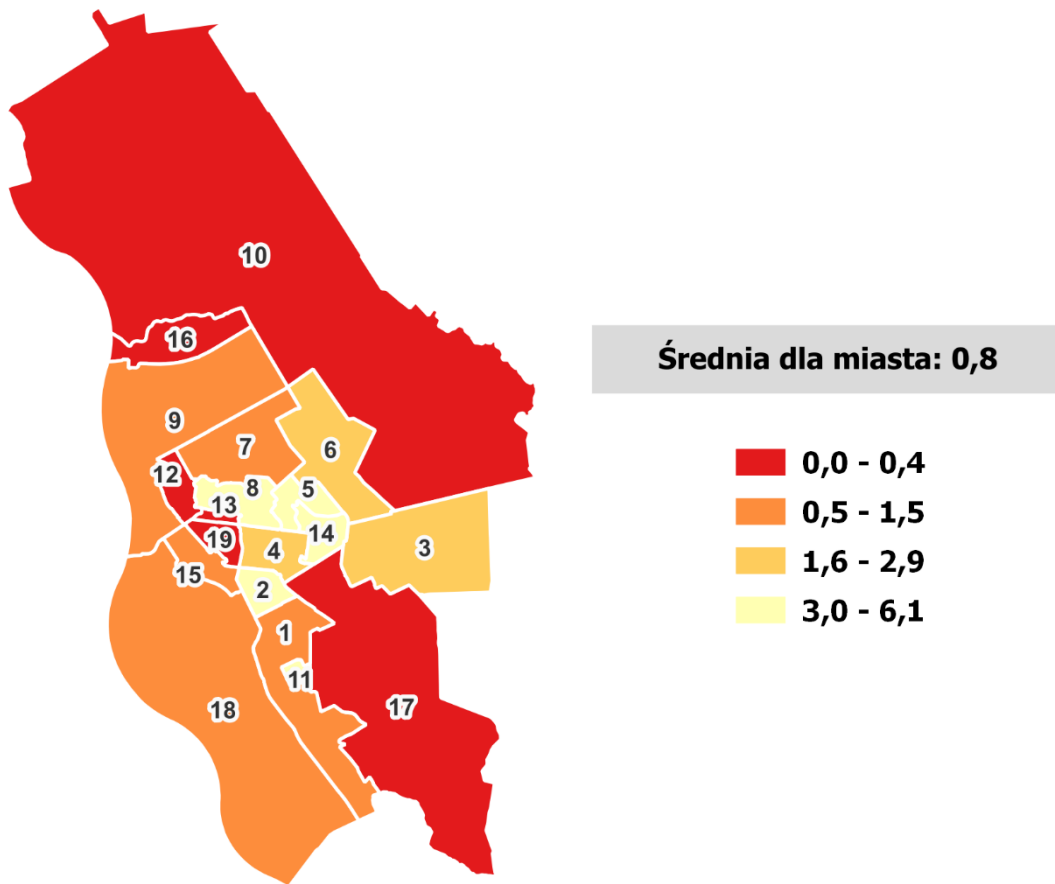
Tabela 18 Dostępność infrastruktury rowerowej

Obszar porównawczy	Długość dróg rowerowych [km]	Powierzchnia [km ²]	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²
1	2,86	1,9	1,5
2	1,41	0,3	4,1
3	4,96	2,4	2,1
4	1,60	0,6	2,8
5	1,45	0,4	3,8
6	2,97	1,6	1,8
7	2,00	1,4	1,5
8	3,56	0,6	6,1
9	3,50	3,6	1,0
10	7,58	21,5	0,4
11	0,30	0,1	3,0
12	0,02	0,3	0,1
13	0,00	0,1	0,0
14	1,79	0,4	4,7
15	0,27	0,5	0,6
16	0,15	0,9	0,2
17	2,39	6,4	0,4
18	5,35	7,3	0,7
19	0,00	0,3	0,0
Miasto	42,15	50,5	0,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.openstreetmap.org/>.

Najwyższą dostępnością dróg rowerowych charakteryzuje się obszar 8, w którym wskaźnik wyniósł 6,1. Centrum miasta cechuje się lepszą dostępnością infrastruktury rowerowej niż obszary peryferyjne. Na obszarze 13 i 19 nie zidentyfikowano żadnych dróg dla rowerów przez co dostępność wspomnianej infrastruktury wyniosła 0.

Mapa 17 Dostępność infrastruktury rowerowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.openstreetmap.org/>.

Wskaźniki środowiskowe

Analiza wybranych wskaźników w sferze środowiskowej pozwoliła określić stan i jakość środowiska na terenie Puław. Na stan środowiska wpływają czynniki takie jak m.in.: zanieczyszczenie powietrza, liczba wyrobów azbestowych zalegająca na budynkach i zagrożenie nadmiernym hałasem komunikacyjnym.

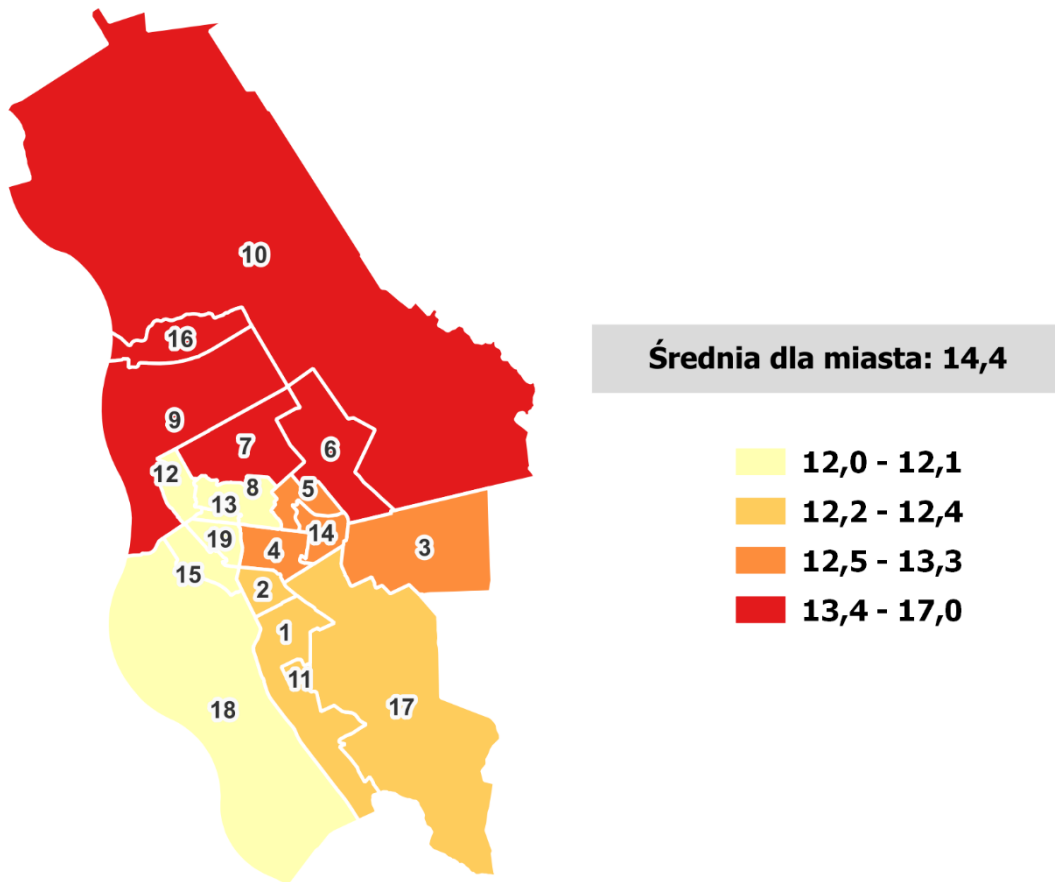
Średnie roczne stężenie PM_{2,5} dla miasta wyniosło 14,4 µg/m³ – dane te nie zawierają jednak pomiarów dla Zakładów Azotowych działających na terenie Puław. W ostatnich latach jakość powietrza w mieście uległa poprawie, jednakże nadal zauważa się potrzebę zminimalizowania emisji szkodliwych substancji pochodzących z m.in. indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych.

Tabela 19 Średnie roczne stężenie PM_{2,5} – jakość powietrza

Obszar porównawczy	Średnie roczne stężenie PM _{2,5} [µg/m ³]
1	12,4
2	12,3
3	13,1
4	12,6
5	13,0
6	17,0
7	14,4
8	12,1
9	13,4
10	15,5
11	12,3
12	12,1
13	12,0
14	13,0
15	12,0
16	13,4
17	12,4
18	12,1
19	12,0
Miasto	14,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://powietrze.gios.gov.pl/>.

Najwyższe stężenie pyłu PM_{2,5} odnotowano w północnej części miasta, w której skoncentrowane są obiekty przemysłowe – stężenie dotyczyło obszaru 6 (17 µg/m³). Najlepszą jakością powietrza cechuje się południowo-zachodnia część miasta – najniższe stężenie odnotowano w obszarze 13, 15 i 19 (12 µg/m³).

Mapa 18 Średnie roczne stężenie PM_{2,5} – jakość powietrza

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://powietrze.gios.gov.pl/>.

Przez teren miasta przebiegają liczne szlaki komunikacyjne m.in. trzy drogi wojewódzkie: 801, 824, 874, droga krajowa nr 12 (planowana droga szybkiego ruchu S12) oraz linia kolejowa nr 7. Z tego względu część miasta jest zagrożona hałasem komunikacyjnym. Na terenie miasta znajdują się łącznie 562 budynki mieszkalne, które są zagrożone hałasem drogowym lub kolejowym. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia wyniósł 15% dla miasta ogółem.

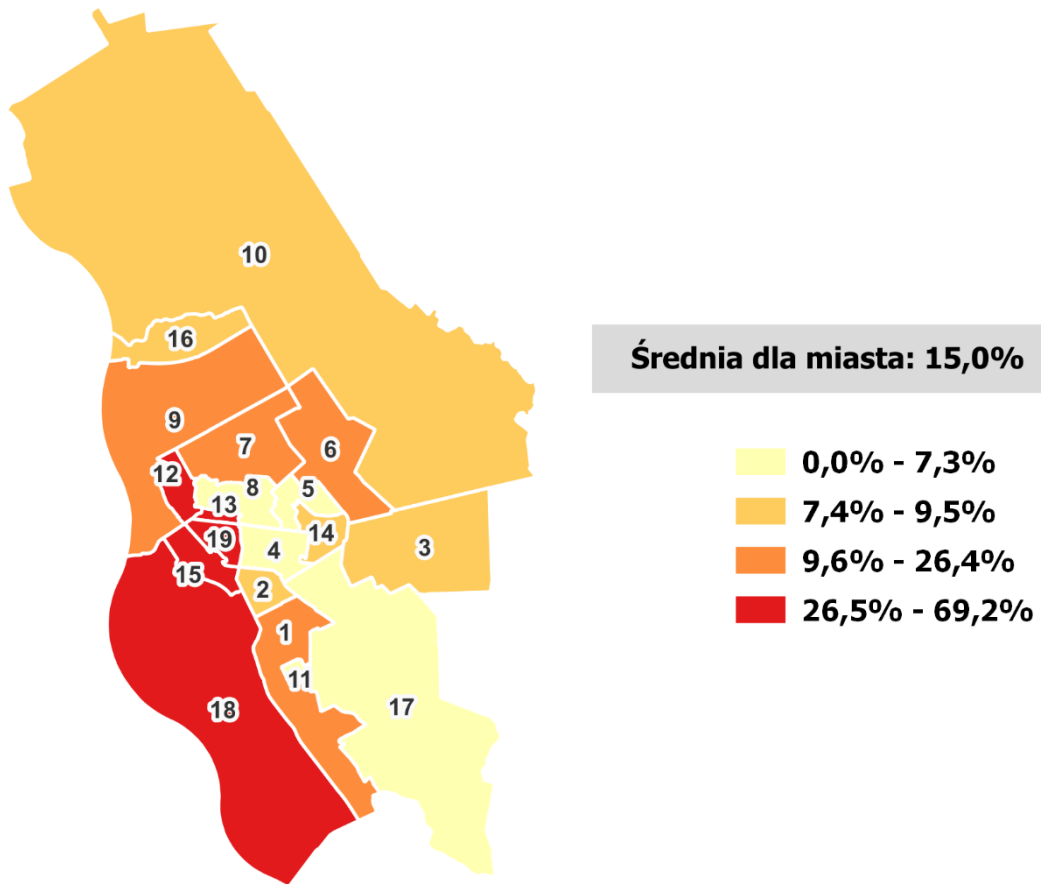
Tabela 20 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Obszar porównawczy	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
1	131	1 053	12,4%
2	25	304	8,2%
3	40	526	7,6%
4	8	188	4,3%
5	4	126	3,2%
6	57	365	15,6%
7	26	161	16,1%
8	5	70	7,1%
9	36	178	20,2%
10	11	133	8,3%
11	0	52	0,0%
12	27	54	50,0%
13	9	13	69,2%
14	4	54	7,4%
15	14	43	32,6%
16	7	74	9,5%
17	0	64	0,0%
18	114	195	58,5%
19	44	94	46,8%
Miasto	562	3 747	15,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych).

Najwyższe zagrożenie hałasem odnotowano na obszarze 13 (69,2%), w którym zagrożenie pochodzi m.in. ze strony jednych z głównych ulic – Centralnej i Marszałka Józefa Piłsudskiego. Zagrożenie hałasem drogowym dotyczy tam 9 budynków wielorodzinnych. Najwięcej budynków zagrożonych hałasem zlokalizowano w obszarze 1 (131) – w tym przypadku zagrożenie wynika przede wszystkim z przebiegu drogi wojewódzkiej nr 824.

Mapa 19 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych).

Wskaźniki techniczne

Ostatnią z analizowanych sfer, jest sfera techniczna, która obrazuje kondycję danego obszaru oraz wskazuje czynniki, które utrudniają bądź uniemożliwiają jego rozwój, a także negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców. Analizie poddano liczbę zabytków, stopień wykorzystywania internetu o przepustowości co najmniej 30 mb/s, dane potrzeb w zakresie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz ich dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Na terenie miasta znajdują się 54 obiekty wpisane do rejestru zabytków – w przeliczeniu na jeden km² powierzchni miasta, daje to wartość wskaźnika na poziomie 1,1.

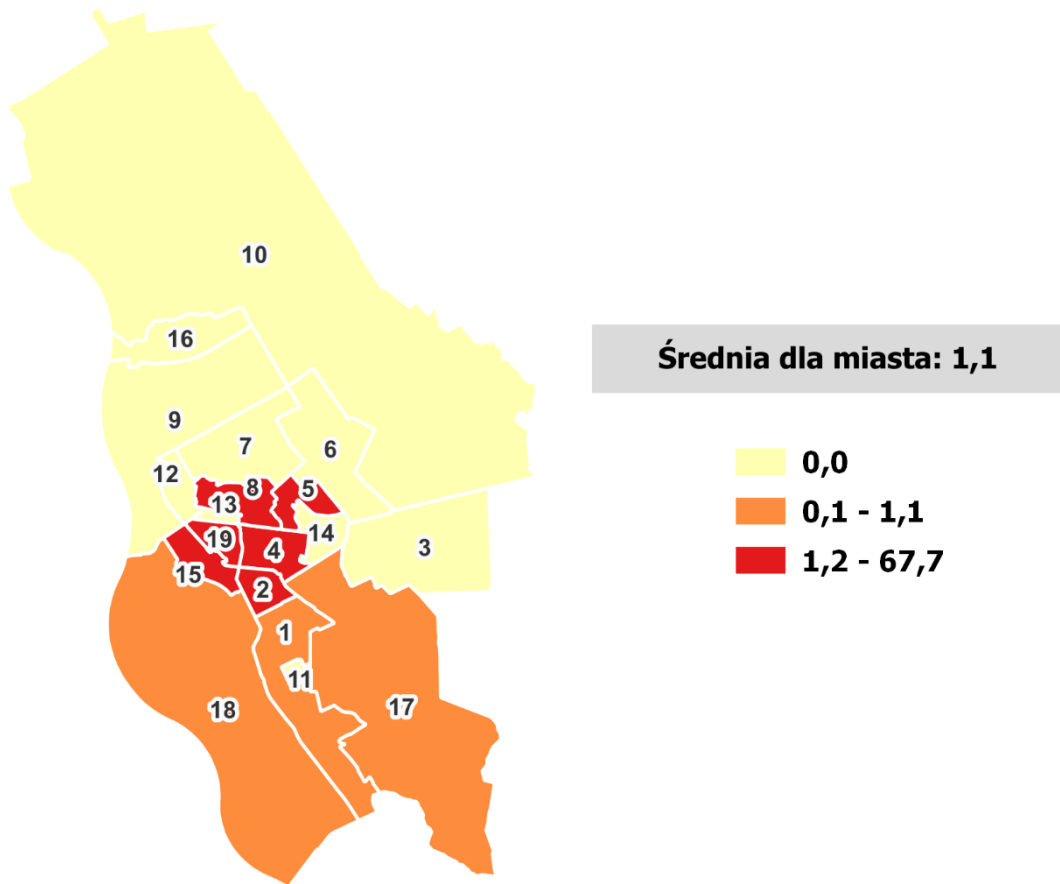
Tabela 21 Liczba zabytków na km²

Obszar porównawczy	Powierzchnia [km ²]	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków	Liczba zabytków na km ²
1	1,9	1	0,5
2	0,3	1	2,9
3	2,4	0	0,0
4	0,6	1	1,8
5	0,4	1	2,6
6	1,6	0	0,0
7	1,4	0	0,0
8	0,6	4	6,9
9	3,6	0	0,0
10	21,5	0	0,0
11	0,1	0	0,0
12	0,3	0	0,0
13	0,1	0	0,0
14	0,4	0	0,0
15	0,5	31	67,7
16	0,9	0	0,0
17	6,4	1	0,2
18	7,3	8	1,1
19	0,3	6	19,5
Miasto	50,5	54	1,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Najwięcej zabytków zidentyfikowano w obszarze 15 (31) – obszar ten obejmuje m.in. pałac Czartoryskich wraz z parkiem. Wskaźnik dla tego obszaru był najwyższy i osiągnął wartość 67,7. W dużej części obszarów porównawczych nie znajdują się żadne obiekty zabytkowe.

Mapa 20 Liczba zabytków na km²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Termomodernizacja budynków jest istotna z punktu widzenia zapewnienia odpowiedniego poziomu energooszczędności. Miasto Puławy cechuje się dobrym poziomem termomodernizacji budynków użyteczności publicznej – na 43 budynki tylko 3 wymagają podjęcia działań termomodernizacyjnych.

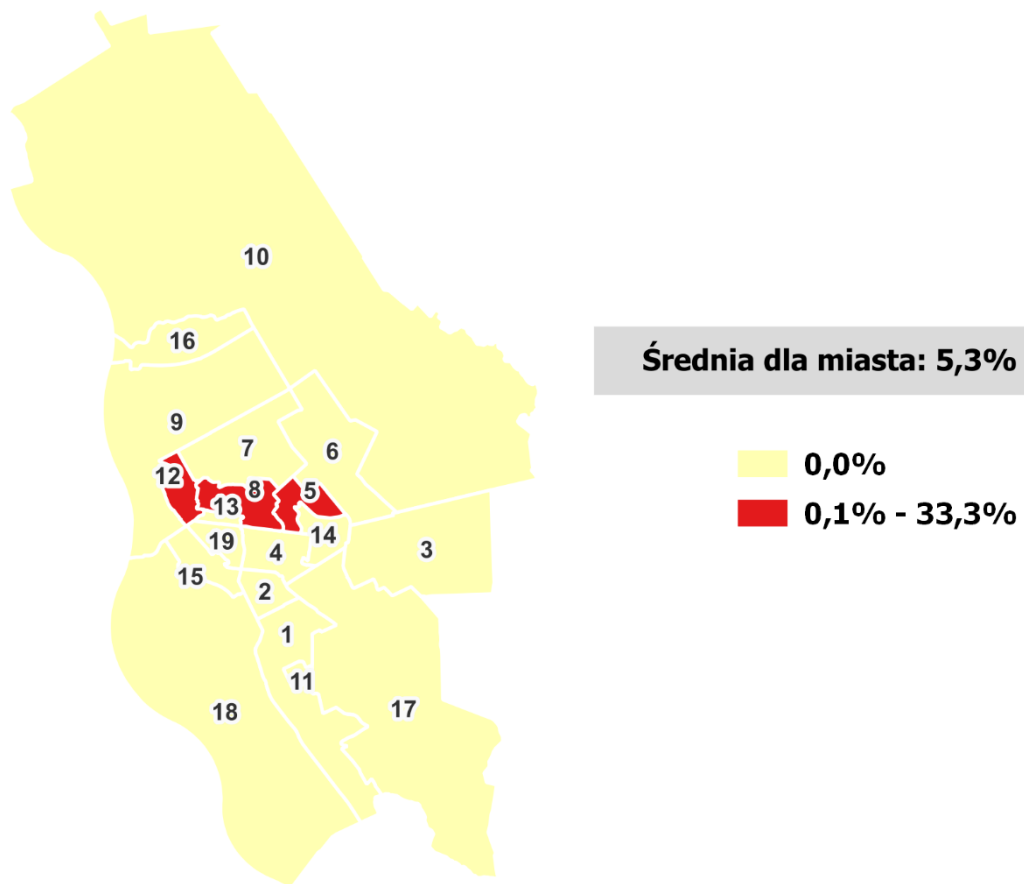
Tabela 22 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji

Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji
1	3	0	0,0%
2	0	0	0,0%
3	1	0	0,0%
4	0	0	0,0%
5	3	1	33,3%
6	3	0	0,0%
7	1	0	0,0%
8	10	1	33,3%
9	6	0	0,0%
10	1	0	0,0%
11	0	0	0,0%
12	4	1	33,3%
13	1	0	0,0%
14	5	0	0,0%
15	0	0	0,0%
16	1	0	0,0%
17	0	0	0,0%
18	1	0	0,0%
19	3	0	0,0%
Miasto	43	3	5,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Obiekty wymagające termomodernizacji znajdują się w obszarze 5, 8 oraz 12. W pozostałych obszarach nie odnotowano konieczności podejmowania działań termomodernizacyjnych.

Mapa 21 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

W kontekście dostępności technicznej obiektów użyteczności publicznej zbadano także poziom ich dostosowania do osób o specjalnych potrzebach. Ma to szczególne znaczenie dla dalszego rozwoju miasta, ze względu na zauważalną tendencję starzenia się lokalnej społeczności. Na 43 obiekty aż 34 wymaga odpowiedniego dostosowania.

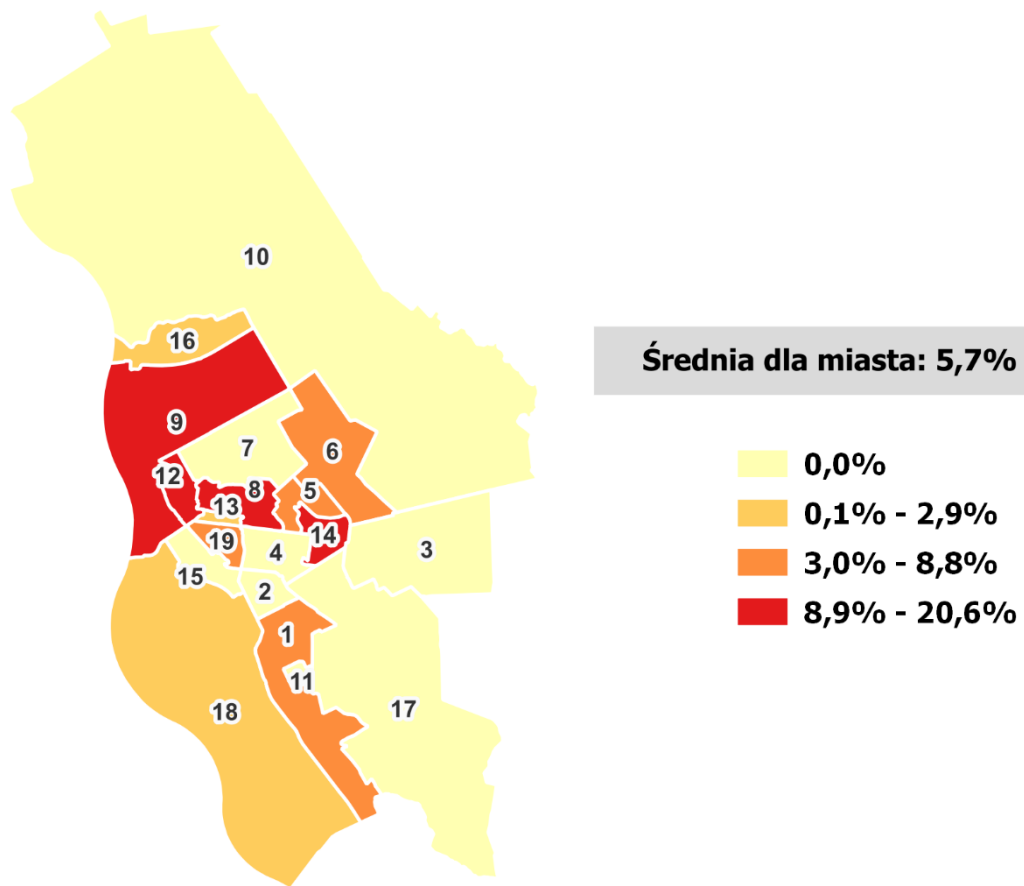
Tabela 23 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej	Liczba obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami
1	3	3	8,8%
2	0	0	0,0%
3	1	0	0,0%
4	0	0	0,0%
5	3	3	8,8%
6	3	3	8,8%
7	1	0	0,0%
8	10	7	20,6%
9	6	5	14,7%
10	1	0	0,0%
11	0	0	0,0%
12	4	4	11,8%
13	1	1	2,9%
14	5	4	11,8%
15	0	0	0,0%
16	1	1	2,9%
17	0	0	0,0%
18	1	1	2,9%
19	3	2	5,9%
Miasto	43	34	5,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Wśród tych 34 obiektów, 20,6% z nich znajduje się w obszarze 8, gdzie dostosowania wymaga najwięcej budynków (7). Na drugim miejscu znalazł się obszar 9, gdzie dostosowania wymaga 5 budynków stanowiących 14,7% ze wszystkich budynków, które powinny zostać przystosowane do osób ze specjalnymi potrzebami.

Mapa 22 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Puławach.

Ostatnim analizowanym wskaźnikiem jest dostęp do szybkiego internetu stacjonarnego o przepustowości co najmniej 30 mb/s. Dostępność do tego typu infrastruktury jest warunkiem niezbędnym dla prowadzenia różnorodnej działalności – czy to o charakterze publicznym czy prywatnym. Brak odpowiedniego poziomu dostępu do internetu grozi wykluczeniem cyfrowym – co dotyczy szczególnie dzieci i młodzież w wieku szkolnym (wykluczenie w zakresie edukacji) oraz osoby pracujące (wykluczenie zawodowe). Dostęp do szybkiego i stabilnego internetu ma tylko 20,2% mieszkańców miasta, co oznacza na konieczność poprawy infrastruktury internetowej.

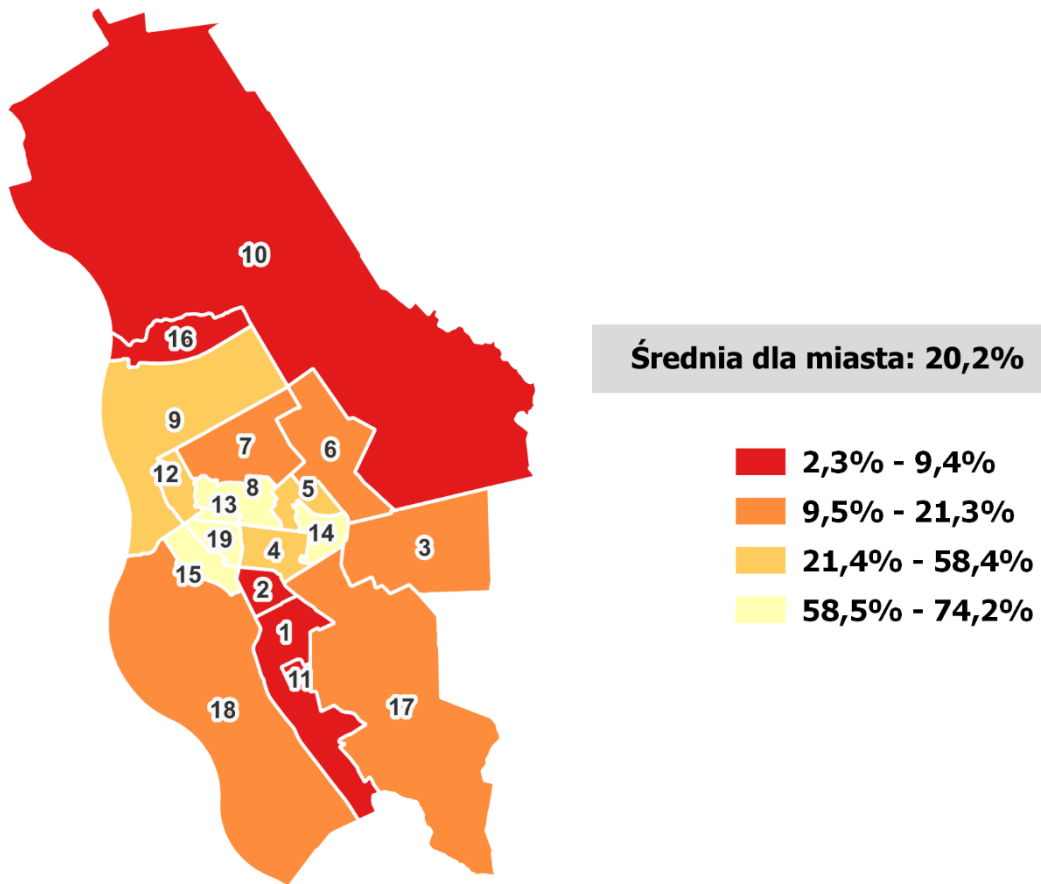
Tabela 24 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s

Obszar porównawczy	Adresy referencyjne	Czarne plamy	Penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
1	1 162	36	3,1%
2	341	14	4,1%
3	708	103	14,5%
4	244	77	31,6%
5	158	66	41,8%
6	435	50	11,5%
7	169	36	21,3%
8	131	83	63,4%
9	283	156	55,1%
10	165	11	6,7%
11	53	5	9,4%
12	80	37	46,3%
13	54	37	68,5%
14	97	72	74,2%
15	62	46	74,2%
16	87	2	2,3%
17	80	14	17,5%
18	242	23	9,5%
19	120	74	61,7%
Miasto	4 671	942	20,2%

Źródło: opracowanie na podstawie danych <https://mapbook.uke.gov.pl/>

Najwyższą dostępnością internetu wyróżnia się obszar 14 oraz 15, w których dostępność ta wynosi 74,2% - znacząco powyżej średniej dla miasta. Szczególnie zła sytuacja w tym zakresie występuje w obszarze 16 oraz 1, gdzie penetracja internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s wynosi zaledwie 2,3% i 3,1%.

Mapa 23 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s

Źródło: opracowanie na podstawie danych <https://mapbook.uke.gov.pl/>

3. Podsumowanie

Diagnoza delimitacyjna pozwoliła na zdiagnozowanie czynników i zjawisk problemowych występujących na terenie miasta. Dzięki temu możliwe było wyodrębnienie obszaru zdegradowanego charakteryzującego się koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, a także w sferach pozaspołecznych.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, największy nacisk położono na analizę sfery społecznej, dla której zakres danych jest najszerszy, a katalog wskaźników najbardziej rozbudowany z uwagi na możliwość pozyskania wiarygodnych, porównywalnych danych.

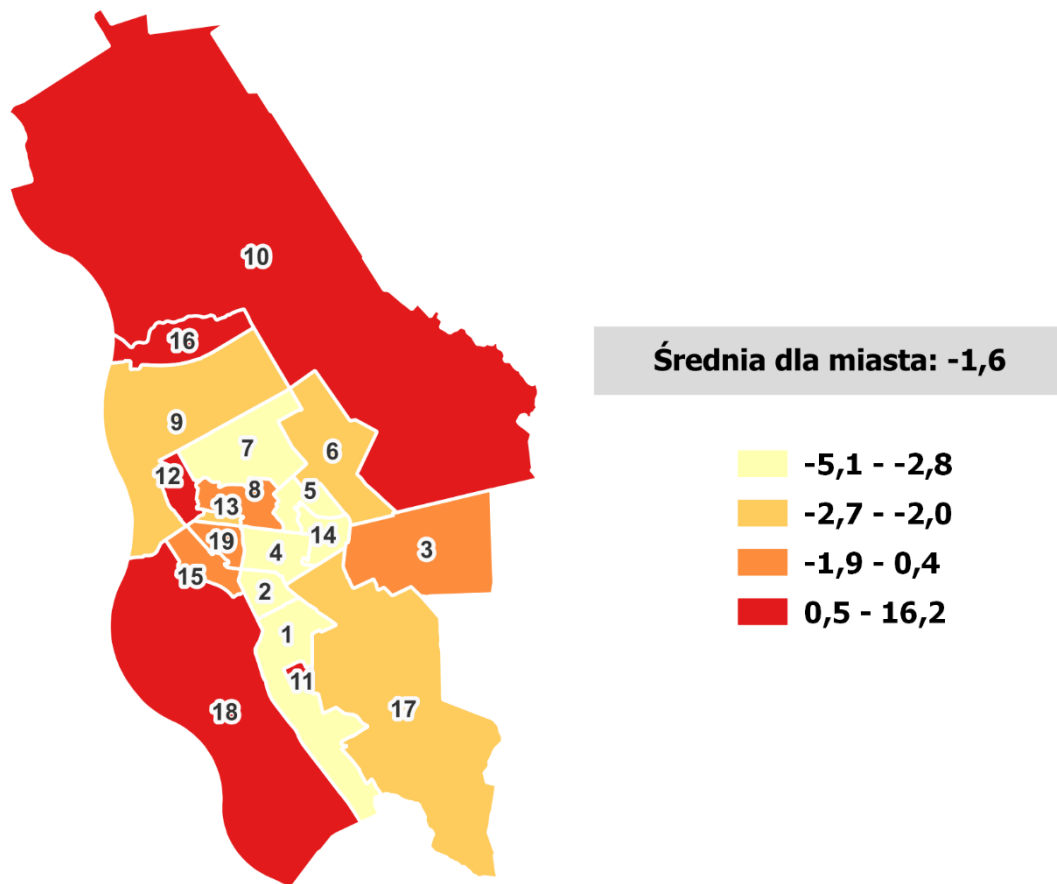
Ze względu na szczególną rolę wskaźników społecznych, wyliczono syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności policzono średnie wartości dla każdego z analizowanych wskaźników, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji (odchylenie standardowe). Zgodnie z tak uzyskanym wskaźnikiem, najtrudniejsza w mieście sytuacja pod względem społecznym występuje w obszarze 16 (16,2) oraz obszarze 11 (12,5). Powyżej przeciętnej w zakresie nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych znajdują się także obszary: 8, 10, 12, 15 i 18. Szczegóły dotyczące wartości rozkładu średnich degradacji społecznej zaprezentowano w poniższej tabeli.

3

Mapa 24 Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne.

W ramach przedmiotowej delimitacji przeprowadzono analizę wyróżnionych obszarów także pod kątem czterech sfer pozaspołecznych: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej. Najwyższą liczbę problemów w sferze pozaspołecznej odnotowano w pięciu obszarach, w których zidentyfikowano 9 na 15 problemów. Warto podkreślić, że szczególnie dużo problemów zarówno w sferze społecznej jak i pozaspołecznej dotyczy obszaru 16.

Tabela 25 Obszary porównawcze - występowanie problemów społecznych i pozaspółecznych

Obszar porównawczy	Liczba problemów występujących w sferach pozaspółecznych	Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej
1	9/15	-2,9
2	7/15	-3,2
3	4/15	-1,8
4	5/15	-3,2
5	7/15	-3,6
6	9/15	-2,4
7	3/15	-2,8
8	7/15	0,2
9	6/15	-2,0
10	6/15	0,5
11	6/15	12,5
12	9/15	0,7
13	3/15	-2,0
14	6/15	-5,1
15	8/15	0,3
16	9/15	16,2
17	7/15	-2,3
18	8/15	2,5
19	9/15	-1,5

Źródło: opracowanie własne.

Poniższe tabele prezentują wszystkie wskaźniki społeczne oraz te ze sfery pozaspółecznej wykorzystane w niniejszej diagnozie.

Tabela 26 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników

Obszar porównawczy	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców
1	0,8	11,5	2,1%	3,6	33,6	15,5	1,8	0,9
2	0,7	12,3	2,1%	5,7	13,3	7,6	0,0	5,7
3	0,6	8,8	1,4%	6,2	10,4	6,2	1,6	2,1
4	0,9	16,1	3,1%	12,1	17,8	21,2	2,0	3,7
5	0,9	15,1	2,9%	2,2	38,8	23,0	6,9	2,2
6	0,8	14,5	2,6%	5,9	25,2	38,0	7,8	3,3
7	0,9	18,6	3,5%	3,8	42,0	19,6	6,2	1,9
8	0,9	30,5	5,7%	13,9	50,4	69,7	14,6	2,8
9	0,8	14,7	2,7%	17,0	16,5	27,2	3,5	2,8
10	0,8	37,0	6,5%	14,8	138,3	175,3	19,8	12,3
11	0,6	66,3	10,5%	0,0	204,5	429,9	109,8	0,0
12	0,9	34,4	6,4%	9,8	53,2	87,0	17,6	2,6
13	0,9	17,9	3,4%	27,3	19,6	10,2	4,3	1,7
14	1,0	11,6	2,4%	4,1	24,8	11,3	5,8	3,1
15	0,9	10,8	2,0%	23,0	46,1	402,5	4,6	21,5
16	0,6	83,9	13,6%	12,5	273,2	569,6	80,4	0,0
17	0,6	10,0	1,6%	5,0	11,9	0,0	0,0	1,0
18	0,8	32,1	5,7%	7,5	103,8	192,5	24,5	1,9
19	0,9	26,2	5,0%	8,3	46,7	45,9	11,4	4,2
Miasto	0,8	20,2	3,7%	9,1	39,0	53,5	9,6	3,0

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 27 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

Obszar porównawczy	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik degradacji
1	0,1	-0,7	-0,7	-0,8	-0,4	-0,6	-0,5	0,6	-2,9
2	0,9	-0,6	-0,7	-0,6	-0,7	-0,6	-0,6	-0,4	-3,2
3	1,9	-0,8	-0,9	-0,5	-0,7	-0,6	-0,5	0,4	-1,8
4	-1,0	-0,4	-0,4	0,4	-0,6	-0,5	-0,5	0,0	-3,2
5	-0,9	-0,5	-0,5	-1,0	-0,3	-0,5	-0,3	0,3	-3,6
6	0,3	-0,5	-0,6	-0,5	-0,5	-0,4	-0,3	0,1	-2,4
7	-0,7	-0,3	-0,3	-0,8	-0,3	-0,6	-0,4	0,4	-2,8
8	-0,7	0,3	0,4	0,6	-0,2	-0,3	-0,1	0,2	0,2
9	-0,4	-0,5	-0,5	1,0	-0,6	-0,5	-0,5	0,2	-2,0
10	0,4	0,6	0,7	0,7	1,1	0,4	0,1	-1,7	0,5
11	1,6	2,1	1,9	-1,3	2,0	1,9	3,2	0,8	12,5
12	-0,4	0,5	0,6	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,3	0,7
13	-0,6	-0,3	-0,3	2,5	-0,6	-0,6	-0,4	0,4	-2,0
14	-1,8	-0,7	-0,6	-0,8	-0,5	-0,6	-0,4	0,1	-5,1
15	-0,8	-0,7	-0,7	1,9	-0,2	1,7	-0,4	-3,5	0,3
16	1,3	3,0	2,9	0,4	3,0	2,7	2,2	0,8	16,2
17	1,2	-0,7	-0,9	-0,7	-0,7	-0,7	-0,6	0,6	-2,3
18	0,3	0,4	0,4	-0,3	0,6	0,5	0,3	0,4	2,5
19	-0,8	0,1	0,2	-0,2	-0,2	-0,4	-0,2	-0,1	-1,5
Miasto	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,3	-0,4	-0,3	0,2	-1,6

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 28 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery

Obszar porównawczy	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowozarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1 000 mieszkańców	Liczba działek zawierających wyroby azbestowe / km ²	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM _{2.5} (nie zawiera pomiarów dla Zakładów Azotowych)	Dostępność punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Dostępność komunikacyjna	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
1	63,3	-3,6	64,1	12,4%	12,4	2,7	2,7	10,1	1,5	5,2	86,8%	0,5	0,0%	8,8%	3,1%
2	95,6	-1,9	37,6	8,2%	12,3	0,0	0,0	8,7	4,1	15,2	79,2%	2,9	0,0%	0,0%	4,1%
3	105,0	2,6	6,3	7,6%	13,1	4,2	0,4	7,1	2,1	11,4	82,6%	0,0	0,0%	0,0%	14,5%
4	96,0	-2,0	39,0	4,3%	12,6	4,0	15,9	15,9	2,8	11,3	66,0%	1,8	0,0%	0,0%	31,6%
5	46,7	0,5	25,9	3,2%	13,0	5,7	18,2	23,3	3,8	5,9	75,3%	2,6	33,3%	8,8%	41,8%
6	60,3	-2,6	42,2	15,6%	17,0	3,1	3,7	8,1	1,8	7,8	85,4%	0,0	0,0%	8,8%	11,5%
7	68,8	-2,4	5,1	16,1%	14,4	4,3	6,6	2,9	1,5	10,5	93,0%	0,0	0,0%	0,0%	21,3%
8	49,1	-0,3	8,6	7,1%	12,1	9,0	36,0	10,3	6,1	5,4	64,5%	6,9	33,3%	20,6%	63,4%
9	96,1	-5,6	3,3	20,2%	13,4	3,3	3,6	2,8	1,0	5,8	87,9%	0,0	0,0%	14,7%	55,1%
10	145,7	2,5	2,6	8,3%	15,5	19,8	0,4	1,1	0,4	7,4	90,2%	0,0	0,0%	0,0%	6,7%
11	34,1	-1,9	29,5	0,0%	12,3	0,0	19,7	9,8	3,0	1,9	91,7%	0,0	0,0%	0,0%	9,4%
12	48,9	-0,9	5,8	50,0%	12,1	3,5	55,0	0,0	0,1	2,9	81,5%	0,0	33,3%	11,8%	46,3%

Obszar porównawczy	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowozarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1 000 mieszkańców	Liczba działek zawierających wyroby azbestowe / km ²	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM _{2.5} (nie zawiera pomiarów dla Zakładów Azotowych)	Dostępność punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Dostępność komunikacyjna	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
13	123,6	0,0	0,0	69,2%	12,0	13,6	31,2	10,4	0,0	8,5	50,4%	0,0	0,0%	2,9%	68,5%
14	39,0	-1,7	2,6	7,4%	13,0	2,9	68,7	7,9	4,7	4,6	74,5%	0,0	0,0%	11,8%	74,2%
15	58,4	4,6	8,7	32,6%	12,0	21,5	2,2	13,1	0,6	4,6	87,1%	67,7	0,0%	0,0%	74,2%
16	25,0	-1,8	35,2	9,5%	13,4	1,8	3,4	2,3	0,2	1,8	85,7%	0,0	0,0%	2,9%	2,3%
17	58,7	-2,0	0,0	0,0%	12,4	0,0	0,8	0,6	0,4	8,0	99,4%	0,2	0,0%	0,0%	17,5%
18	52,8	1,9	7,6	58,5%	12,1	7,5	0,0	1,0	0,7	5,7	98,5%	1,1	0,0%	2,9%	9,5%
19	65,3	-4,2	9,7	46,8%	12,0	8,0	42,2	6,5	0,0	6,5	70,0%	19,5	0,0%	5,9%	61,7%
Miasto	66,1	-1,7	8,5	15,0%	14,4	5,1	3,0	2,8	0,8	6,7	90,6%	1,1	5,3%	5,7%	20,2%

Źródło: opracowanie własne.

4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Prowadzona jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowanie różnych działań na rzecz lokalnej społeczności, gospodarki oraz przestrzeni. Rewitalizacja zakłada wykorzystanie istniejących potencjałów i uwarunkowań charakterystycznych dla jednostki, wskazanej jako obszar tych działań. W celu realizacji zaplanowanych działań, istotne jest właściwe wyznaczenie obszaru zdegradowanego, na podstawie którego wyznaczany jest obszar rewitalizacji. W celu ich zdefiniowania posłużyło przeprowadzenie pełnej diagnozy i analiz w sferze społecznej oraz pozaspołecznej.

4

Według zapisów ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. i art. 9. ust. 1., obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk

społecznych,

w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym,

można wyznaczyć jako **obszar zdegradowany** w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

gospodarczych

w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,

środowiskowych

w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,

przestrzenno-funkcjonalnych

w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,

technicznych

w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W Puławach jako obszar zdegradowany, w którym zauważa się koncentracje negatywnych zjawisk społecznych i pozaspółecznych wyznaczono 7 obszarów. Obejmują one 26,6% mieszkańców miasta oraz blisko 62% powierzchni całkowitej. Znacząca część obszaru zdegradowanego to tereny przemysłowe, a także tereny niezamieszkałe, w tym pola i lasy. Największą część obszaru zdegradowanego stanowi obszar 10 obejmujący 42,6% powierzchni miasta. Pod względem liczby ludności wyróżnia się obszar 8, który zamieszkuje 13,1% mieszkańców obszaru zdegradowanego.

Tabela 29 Wyznaczony obszar zdegradowany

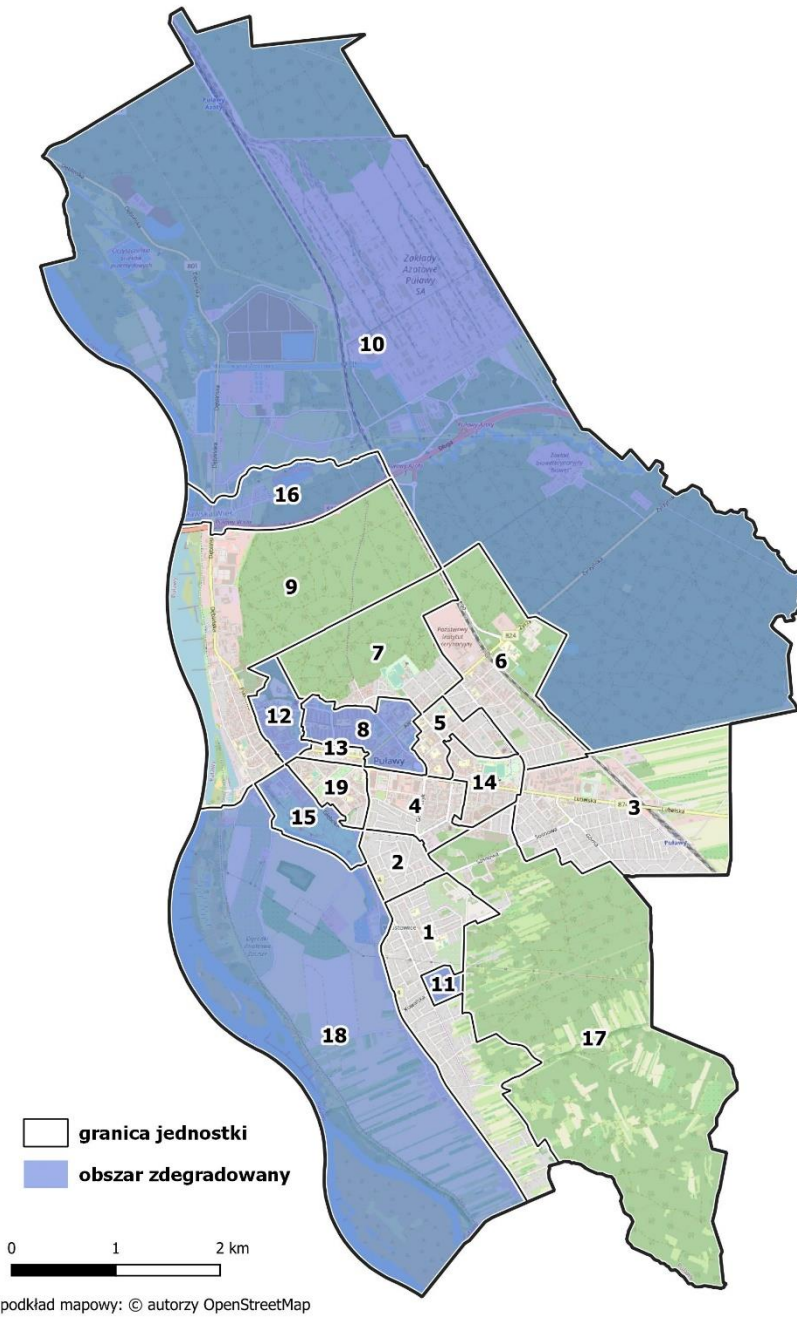
Obszar porównawczy	Ludność	Udział ludności	Powierzchnia [km ²]	Udział powierzchni
8	5 971	13,1%	0,6	1,2%
10	405	0,9%	21,5	42,6%
11	528	1,2%	0,1	0,2%
12	3 458	7,6%	0,3	0,7%
15	651	1,4%	0,5	0,9%
16	560	1,2%	0,9	1,7%
18	530	1,2%	7,3	14,4%
Razem	12 103	26,6%	31,2	61,7%

Źródło: opracowanie własne.

Poniższa mapa przedstawia wyznaczony obszar zdegradowany.

Mapa 25 Obszar zdegradowany

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami **obszar rewitalizacji** może obejmować maksymalnie 20% powierzchni gminy, którą zamieszkuje co najwyżej 30% mieszkańców. Aby zmieścić się w wymaganych limitach, zdecydowano się na połączenie obszarów zdegradowanych w 4 podobszary – za wyjątkiem obszaru 10, który został wyłączony z działań rewitalizacyjnych. Ostatecznie jako obszar rewitalizacji wyznaczono obszar zamieszkiwany przez 25,0% mieszkańców. W obszarze rewitalizacji ujęto jak najmniej terenów niezamieszkałych, dzięki czemu udział powierzchni wyniósł 4% powierzchni miasta ogółem.

Tabela 30 Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji	Ludność	Udział ludności	Powierzchnia [km ²]	Udział powierzchni
Podobszar I (obszar 12 i 8)	9 429	20,7%	0,93	1,8%
Podobszar II (obszar 11)	528	1,2%	0,10	0,2%
Podobszar III (obszar 15 i 18)	847	1,9%	0,88	1,7%
Podobszar IV (obszar 16)	558	1,2%	0,09	0,2%
Razem	11 362	25,0%	2,00	4,0%

Źródło: opracowanie własne.

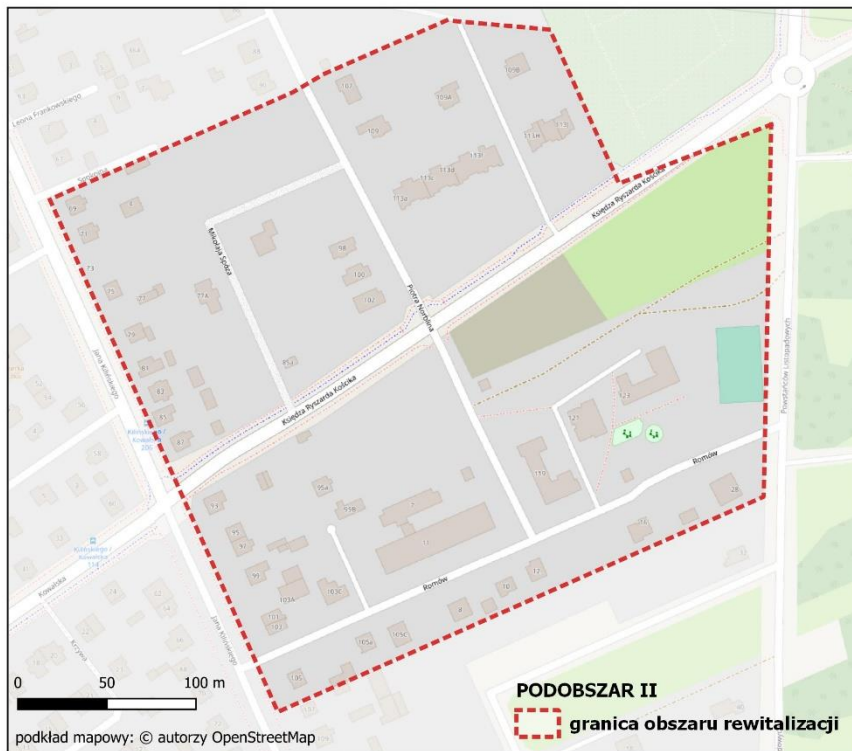
Wśród obszarów niezamieszkałych wchodzących w skład obszaru rewitalizacji znajdują się m.in. tereny zielone przy Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym, Park Czartoryskich oraz obszar łąchy wiślanej. Poniższe mapy przedstawiają dokładny przebieg podobszarów rewitalizacji.

Mapa 26 Obszar rewitalizacji – podobszar I

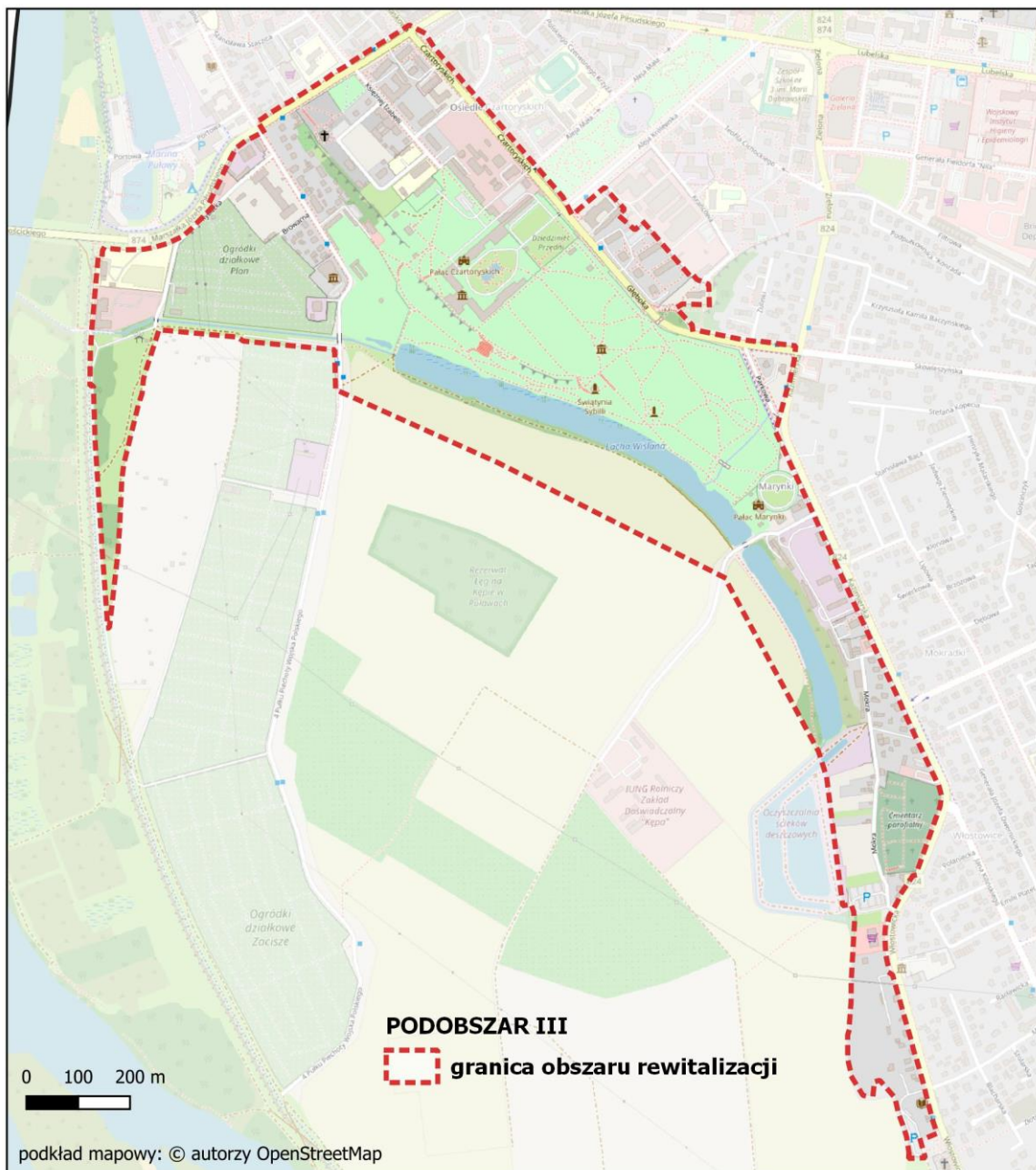
Źródło: opracowanie własne.

Mapa 27 Obszar rewitalizacji – podobszar II

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 28 Obszar rewitalizacji – podobszar III

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 29 Obszar rewitalizacji – podobszar IV

Źródło: opracowanie własne.

Spis tabel i map

Tabela 1 Charakterystyka obszarów porównawczych.....	7
Tabela 2 Kryteria delimitacji	9
Tabela 3 Obciążenie demograficzne	12
Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców.....	14
Tabela 5 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	16
Tabela 6 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców.....	18
Tabela 7 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców.....	20
Tabela 8 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców.....	22
Tabela 9 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców.....	24
Tabela 10 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców.....	26
Tabela 11 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców.....	28
Tabela 12 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1 000 mieszkańców	30
Tabela 13 Dostępność do punktów usług publicznych	32
Tabela 14 Dostępność komunikacyjna	34
Tabela 15 Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	36
Tabela 16 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	38
Tabela 17 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców.....	40
Tabela 18 Dostępność infrastruktury rowerowej.....	42
Tabela 19 Średnie roczne stężenie PM _{2,5} – jakość powietrza.....	44
Tabela 20 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	46
Tabela 21 Liczba zabytków na km ²	48
Tabela 22 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	50
Tabela 23 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	52
Tabela 24 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	54
Tabela 25 Obszary porównawcze - występowanie problemów społecznych i pozaspółecznych	58
Tabela 26 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników.....	59
Tabela 27 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości zestandaryzowane	60
Tabela 28 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery.....	61
Tabela 29 Wyznaczony obszar zdegradowany.....	64
Tabela 30 Obszar rewitalizacji	66
Mapa 1 Podział Miasta Puławy na jednostki porównawcze	8
Mapa 2 Obciążenie demograficzne	13
Mapa 3 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców.....	15
Mapa 4 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	17
Mapa 5 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców.....	19
Mapa 6 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1 000 mieszkańców.....	21
Mapa 7 Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1 000 mieszkańców.....	23
Mapa 8 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców.....	25
Mapa 9 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców.....	27
Mapa 10 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	29
Mapa 11 Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gosp.i na 1 000 mieszkańców	31
Mapa 12 Dostępność do punktów usług publicznych	33
Mapa 13 Dostępność komunikacyjna	35
Mapa 14 Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	37
Mapa 15 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	39
Mapa 16 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców.....	41
Mapa 17 Dostępność infrastruktury rowerowej.....	43
Mapa 18 Średnie roczne stężenie PM _{2,5} – jakość powietrza.....	45
Mapa 19 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	47
Mapa 20 Liczba zabytków na km ²	49
Mapa 21 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	51
Mapa 22 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	53
Mapa 23 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	55

<i>Mapa 24 Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej .....</i>	<i>57</i>
<i>Mapa 25 Obszar zdegradowany .....</i>	<i>65</i>
<i>Mapa 26 Obszar rewitalizacji – podobszar I .....</i>	<i>67</i>
<i>Mapa 27 Obszar rewitalizacji – podobszar II .....</i>	<i>67</i>
<i>Mapa 28 Obszar rewitalizacji – podobszar III .....</i>	<i>68</i>
<i>Mapa 29 Obszar rewitalizacji – podobszar IV .....</i>	<i>69</i>